

Kl. 18.50

Til SF's hr. Morten Homann må jeg blot sige, at jeg ikke ved, om det er skuffede forventninger. Det er jo en sag, der åbenbart ikke har så stor interesse, siden hr. Morten Homann har forladt salen – jo, han er her, så jeg beklager – men det er da rart, at man siger, at den bliver bedre gang for gang. Det er da altid et tilsagn om, at vi er på vej i den rigtige retning.

Det er jo en ny måde at prøve at bygge nogle flere boliger på. Jeg havde da gerne set, at det ikke havde været nødvendigt at justere og justere. Jeg vil da heller ikke sige, at det ikke bliver nødvendigt at justere denne gang, men jeg håber selvfølgelig snart, at vi får et synligt resultat. Det vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen. Nu vil jeg ikke kaste mig ind i en diskussion om, at pensionskasserne er lade, og at direktionerne skal have skældud og alt det her, det må stå for hr. Keld Albrechtsens egen regning, men blot sige, at der er pensionskasser, der har vist interesse under de her ansøgningsrunder.

Jeg har også tidligere til hr. Keld Albrechtsen givet tilsagn om at være med til at klippe snoren over, når vi inden alt for længe skal op og indvie de første boliger i Hillerød. Det er selvfølgelig et tilsagn, som jeg står ved.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal bare endnu en gang takke ministeren for den invitation. Det glæder mig jo altid, hvis der bliver bygget nogle fornuftige boliger.

Jeg må bare konstatere, at der ikke står nogen boliger endnu, men jeg tror næsten ikke, at jeg vil bede ministeren om at oplyse, hvor mange boliger pensionskasserne har bygget og finansieret inden for de sidste 10 år, for det vil simpelt hen være for pinligt, så det vil jeg næsten ikke bede om. Ministeren kan jo næsten uden at konsultere embedsværket komme med tallet. Det er jo ikke særlig imponerende; det er meget tæt på nul.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at vi netop ved dette lovforslags tilblivelse har prøvet på at have dialogen med pensionskasserne, fordi vi gerne vil have pensionskasserne til at bygge noget mere. Nu er det jo ikke ministeren, der sidder i direktionen i pensionskasserne, som skal træffe den beslutning, men jeg tror på, at vi

ser de første pensionskasser komme i gang med byggeriet efter vedtagelsen af dette lovforslag.

Jeg havde gerne set, at de havde bygget noget mere. Det har de ikke gjort. Vi har nu en ordning, som jeg tror de vil tage del i.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

27) Første behandling af lovforslag nr. L 202: Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Udvidelse af sommerhusområder i kystnærhedszonen).

Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt). (Fremsat 31/3 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Gade (V):

Det lovforslag, vi behandler her i dag, er vi overordentlig glade for i Venstre. Her er tale om et lovforslag, som vil være med til at skabe vækst i yderområderne gennem udstykning af 8.000 sommerhusgrunde, samtidig med at der tages hensyn til naturen og vores kyststrækninger.

Lovforslaget vil gøre det muligt med en udvidelse af sommerhusområder i kystnærhedszonen og dermed forbedre danskernes muligheder for at eje eller bruge sommerhuse. Dette giver flere borgere mulighed for rekreative og naturmæssige oplevelser, samtidig med at der skabes nye udviklingsmuligheder i turisterhvervet i de berørte områder.

Når det så er sagt, er det også vigtigt for Venstre at understrege, at de nye sommerhusgrunde skal placeres rigtigt i forhold til både natur- og landskabsinteresser. Derfor er der i lovforslaget fastsat en række særlige betingelser for de nye

sommerhusområder: der kan maksimalt udlægges 8.000 nye grunde i Danmark, de skal primært placeres i yderområder, og de skal placeres bagved allerede eksisterende sommerhusområder og bagved den ca. 300 m brede strandbeskyttelses- og klitfredningszone, som findes i dag.

Jeg vil gerne slå fast, at vi i Venstre mener, at der er et behov for at støtte lokale og regionale initiativer for at skabe lokal udvikling i yderområderne. Udvidelsen af eksisterende sommerhusområder kan være et blandt flere redskaber til at skabe lokal vækst.

I rapporten udført af Oxford Research for Skov- og Naturstyrelsen er konklusionen bl.a., at der vil være regionaløkonomiske effekter ved at etablere nye sommerhusområder i de undersøgte områder. Rapporten viser, at der vil være ca. 1.000-1.100 midlertidige job og 200-300 permanente job ved en forøgelse af sommerhusområderne i de tre undersøgte områder, Djursland, Lolland og Vestjylland, med i alt 2.000 grunde.

Jeg skal hermed meddele, at Venstre støtter det fremsatte lovforslag.

Kl. 18.55

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Nu kan man jo læse ud af lovforslaget og også høre på Venstres ordfører, at det skal være bagved allerede eksisterende områder. Det her lovforslag blev sendt i høring den 10. februar. Den 13. februar er Venstres miljøordfører, hr. Eyvind Vesselbo, bl.a. i Jyllands-Posten citeret for, at han vil arbejde for en større fleksibilitet, og at han heller ikke vil være afvisende over for, at der skal være huludfyldning.

Så melder det helt naturlige spørgsmål sig: Hvem er det egentlig, som i sidste ende tegner Venstres miljøpolitik i den her sag? Drejer det sig ikke bare om, at det her er første skridt på den glidebane hen mod det, som hr. Eyvind Vesselbo inderlig gerne vil ifølge Jyllands-Posten?

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Jeg kan sige til hr. Torben Hansen, at det er et spørgsmål, der kommer helt bag på mig. Jeg kan sige til hr. Torben Hansen, at hvis hr. Torben Hansen og Socialdemokraterne vil have indflydelse, så tilbyder jeg hermed, at der kan laves forlig om det, der ordret står i lovforslaget, nemlig at bagved er bagved, det vil sige ingen hul-

udfyldning og bagved de eksisterende sommerhusområder.

Det er således, at det er Venstres klare holdning og oplæg til forhandling, at de skal placeres bagved. Men det er jo sådan, at vi desværre endnu ikke har 90 mandater i Folketinget, og derfor støtter Venstre klart miljøministerens oplæg til forhandlinger med Folketingets partier.

Hvis hr. Torben Hansen vil give tilsagn om, at man kan leve med den tekst, der står, kan jeg garantere hr. Torben Hansen for, at der ikke bliver tale om huludfyldning, så bliver der tale om bygning af sommerhuse bagved eksisterende områder.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Nu tror jeg ikke, at hr. Søren Gade skal gøre sig for store forhåbninger om enighed omkring det her lovforslag, men jeg bemærker da, at hr. Søren Gade som Venstres ordfører i denne sag tager skarpt afstand fra Venstres miljøordfører, og det vil jeg da gerne kvittere for, det er vi selvfølgelig glade for.

Men kan hr. Søren Gade ikke også bekræfte, at i nogle af de eksempelprojekter, der er lavet fra ministeriet, betyder bagved, når det er på et næs, at de reelt kommer til at ligge ud til vandet, og at de også går ind i eksisterende skovbyggeplaner? Det er bl.a. noget af det, der ligger i det eksempelprojekt. Kan hr. Søren Gade ikke bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Netop for at afklare nogle af de spørgsmål, som hr. Torben Hansen rejser, er der jo planlagt en udvalgstur næste onsdag, så vidt jeg husker, hvor man skal ud og se på nogle af de områder, som kunne blive berørt. Men jeg har noteret mig i debatten her, at der har været mange lokale borgmestre rundt omkring, bl.a. en borgmester i Grenå og på Djursland, som faktisk argumenterer meget stærkt for, at de her pågældende kommuner også skal have nogle sommerhuse.

Jeg er nødt til at sige til hr. Torben Hansen, at det lovforslag, vi behandler, står Venstre hundrede procent bag. Vi lægger det frem for Folketingets partier, og det er udgangspunktet for forhandlingerne. Men jeg er nødt til at sige til hr. Torben Hansen igen, at vi endnu ikke har 90 mandater, og hvis hr. Torben Hansen og Socialdemokraterne vil have indflydelse på, hvor de her sommerhuse skal ligge, kan jeg kun opfor-

dre hr. Torben Hansen til at indgå konstruktivt i forhandlingerne, ellers må vi jo forhandle med andre partier i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sådan set tilråde hr. Søren Gade, at hvis strategien er at komme op på 90 mandater, skal man nok foretage visse justeringer, men det skal jeg jo ikke vejlede om.

Nu har man valgt en detalje i det samlede sommerhuspolitiske problem, men var det ikke rimeligt, hvis vi, altså oppositionen, sagde, at vi egentlig gerne vil se en samlet sommerhuspolitik? Hvis der skal bygges flere sommerhuse, hvor skal de så ligge? Hvem skal administrere disse regler? Hvor mange er der behov for? Hvorfor har man ikke brugt de 30.000 uudnyttede tilladelser til byggeri af sommerhuse? Der er faktisk mange spørgsmål, som man så kunne tage op.

Er det ikke noget tilfældigt, at man kommer med sådan et forslag her om nogle sommerhuse efter et eller andet tilfældigt princip, som man har trukket ud af ærmet, måske fordi ministeren har haft kontakt med en eller anden borgmester? Det er også lovligt – bevares. Men var det så ikke klogt, at vi fik tid til at få lavet en samlet redegørelse og så lavede en sommerhuspolitik, før vi begyndte at tage stilling til, hvor eventuelle nye sommerhuse skulle ligge henne?

Kl. 19.00

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Jeg kan sige til hr. Keld Albrechtsen, at der jo netop er opstillet ret stramme regler for, hvor de nye sommerhusområder kan ligge. Det kan man se, hvis man læser det, der er kommet fra ministeriet. Der er netop tale om at tage hensyn til naturen, men også at tage hensyn til de områder, hvor der bliver planlagt sommerhuse, altså helt specifikt i yderområderne, således at det er der, hvor der mangler vækst, at man vil fokusere de nye sommerhusområder.

Jeg kan kun sige, at på den tur, udvalget har i næste uge, vil man netop få syn for sagen: Hvor er det henne, man forestiller sig at der skal være sommerhusområder, og hvordan skal de rent praktisk ligge i forhold til eksisterende sommerhusområder?

Jeg kan kun opfordre hr. Keld Albrechtsen til at gå konstruktivt ind i forhandlingerne med henblik på at påvirke – hvis hr. Keld Albrechtsen

vil høre efter – det forlig, der skal indgås på det område. For der skal udstykkes nye sommerhusgrunde, og der bliver udstykket 8.000. Hvis hr. Keld Albrechtsen vil have indflydelse, så synes jeg, at hr. Keld Albrechtsen skal trække i arbejdstøjet og være med til at påvirke det endelige forlig.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu siger man, at der skal udstykkes 8.000, hvor har man det tal fra? Der er allerede 30.000 uudnyttede grunde, som kunne bebygges. Det er jo allerede væsentlig mere end de 8.000, så derfor er det lidt svært at forstå, hvorfor der så lige pludselig skal findes 8.000 nye grunde, før vi har bygget på de 30.000, der findes.

Så spurgte jeg om, hvem der i fremtiden skal administrere det, og jeg vil godt skærpe mit spørgsmål. Hvis nu regeringen slipper af sted med at nedlægge amtskommunerne og dermed fjerne miljøkontrollen her i Danmark, er der ingen til at administrere det her, skal vi andre så gå ind for at slippe udstykning af sommerhusgrunde fri i en situation, hvor vi ikke ved, om der bliver nogen, som efterfølgende kan løfte opgaven administrativt? Det kan jo ikke være meningen, at det skal være de kommuner, som har yret interesse i det, der selv skal bestemme det, for så går det jo helt galt. Vi ved jo godt, hvad det handler om, nemlig om kroner i kommunekassen, det handler ikke om naturen.

Jeg synes bare, at der er så mange uafklarede spørgsmål. Hvis nu oppositionen så mindeligt beder regeringen om at udsætte det her til næste samling og om at få en sommerhuspolitisk redegørelse med målsætninger i, så vi kunne tage stilling og gå ind i en forhandling, vil Venstre så afvise det?

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Når lovforslaget er vedtaget, vil processen med udarbejdelse af et eller flere landsplandirektiver blive sat i gang. Første skridt vil være en invitation til kommuner og regionplanmyndigheder om sammen at indsende konkrete forslag til placering af de nye sommerhusgrunde. På den baggrund vil der bliver udarbejdet et udkast til et landsplandirektiv.

Om hr. Keld Albrechtsens omsorg for de 30.000 ubebyggede sommerhusgrunde kan jeg da kun sige to ting: Vi skal vel ikke diskutere de sommerhusgrunde, som er ubebyggede, for det

er jo således, at de af en eller anden årsag må være uinteressante. Der har netop vist sig et behov for og en efterspørgsel efter udstykning af sommerhusgrunde i de områder i den undersøgelse, som er bestilt af Skov- og Naturstyrelsen. Her er der vist et behov for yderligere udstykning, og at der kan sælges sommerhusgrunde i de her områder. Derfor må jeg bare sige, at hr. Keld Albrechtsen ikke skal være bange for, at der bliver 38.000 ubebyggede sommerhuse efter vedtagelsen af det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Hvis man nu tillader sig at se en smule økonomisk på det her, kan vi så være fuldstændig sikre på, at vi rent faktisk får et økonomisk overskud og flere arbejdspladser ud af det? Når man ser på den rapport, som Skov- og Naturstyrelsen har fået lavet, så synes jeg på ingen måde, at der er tale om et entydigt resultat, måske tværtimod.

Noget af det, som jeg ikke synes at man tager stilling til, er, hvad det betyder for prisdannelserne i de områder, hvor de nye sommerhusgrunde kommer. Kan man ikke frygte, at det, der faktisk vil ske, er, at priserne på de eksisterende sommerhuse og de eksisterende sommerhusgrunde falder? Hvorfor vil regeringen lade sin politik på det her område gå ud over en lille minoritetsgruppe, som tilfældigvis har købt deres sommerhuse og deres sommerhusgrunde i de pågældende områder?

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Det er selvfølgelig en relevant problemstilling, fru Elsebeth Gerner Nielsen rejser, men jeg må sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, at lige netop udviklingen i sommerhuspriserne inden for de senere år nærmest har afkræftet fru Elsebeth Gerner Nielsens bekymringer, for er der noget, der er steget og med voldsom fart inden for de sidste 2-3 år, er det faktisk priserne på sommerhuse.

Kl. 19.05

Så skal vi huske på, at når der i forslaget står, at de nye sommerhusgrunde skal være inde bagved, så er det jo alt andet lige sådan, at jo tættere man er på 300-meter-zonen eller på kysten, jo mere attraktivt vil huset være, og derfor er jeg ikke i tvivl om, at det også vil afspejle sig i priserne på nogle af de grunde, som vil blive udstykket, for det vil jo nødvendigvis blive længere inde i landet.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Som jeg forstår det, vil man placere de her sommerhusgrunde i nogle områder af Danmark, som ofte definerer sig selv som udkantsområder, hvor priserne på sommerhuse i forvejen er lave, end de er i resten af landet. Så kommer regeringen altså med en bunke nye sommerhusgrunde til de pågældende områder, hvor priserne altså i forvejen er lave. Det vil da betyde et prisdyk.

Det er også yderligere forskelsbehandling, kan man sige, fordi de mennesker, der så har et sommerhus i det pågældende område eller har en sommerhusgrund, altså må opleve, at de har dummet sig ved lige præcis at købe sommerhus der frem for at købe eksempelvis i Nordsjælland.

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Det er jeg uenig med fru Elsebeth Gerner Nielsen i, for lad os tage et område, som jeg kender en lille smule til, eksempelvis Vedersø Klit. Der vil en tom sommerhusgrund, der ligger der, der hedder forholdsvis tæt på stranden, koste 0,5 mio. kr., og hvis man går fra det område og mod øst, altså ind i landet, så er det klart, at jo længere væk man kommer fra det her område, jo billigere vil en sommerhusgrund blive.

Hvis man forestillede sig, at det var i det område, man skulle lægge nogle flere sommerhusgrunde, så er det klart, at det ikke ville presse prisen på grunden til den halve million kroner, for der vil altid være nogle, der vil være tæt på kysten. Andre, der måske har knap så mange midler, ja, de kan leve med et hus, der ligger lidt længere væk fra kysten og vil så kunne erhverve sig en af de grunde, som ligger længere inde i landet.

Så jeg deler ikke fru Elsebeth Gerner Nielsens bekymringer, men anerkender selvfølgelig, at man ikke skal fordoble antallet af sommerhuse inden for et lille område, for det vil i hvert fald på kort sigt kunne påvirke prisdannelsen.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil bare spørge ordføreren, om det ikke er korrekt, at sådan nogle tiltag med at udvide – her er det så sommerhusområder, men det kunne også være en aktiekapital – betyder, at der gives flere ting at handle med, og at det dermed også vil give et større flow. Det vil jo også give

folk muligheder for at komme tæt på naturen og måske komme til at leje et sådant sommerhus. Mener ordføreren ikke, at det vil være et godt kvalitetsløft over for borgerne?

Men det, jeg egentlig ville spørge om, var, om Venstre ikke synes, at det også kunne indgå i overvejelserne, at man faktisk kunne bytte om på sommerhusområder, således at man ikke bygger i områder, hvor det er uhensigtsmæssigt, fordi der er en god natur, som man måske hellere skulle bevare som rigtig natur? Kunne det ikke også indgå i Venstres overvejelser, når vi skal lave den her sommerhuslov?

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Jeg vil sige til hr. Jørn Dohrmann, at vi i Venstre generelt er overordentlig tilfredse med lovforslaget. Vi mener, det er en god ting, at flere borgere har mulighed for enten at leje eller komme til at eje et sommerhus, og at flere mennesker får mulighed for at nyde den smukke og flotte natur, vi har i Danmark.

Spørgsmålet om, om man skulle kunne bytte nuværende områder ud, fordi de ligger ubenyttet hen og så nærmest lave et mageskifte og bytte sig til grunde, har jeg egentlig ikke nogen holdninger til lige nu, men jeg kan sige, at det så må indgå som en del af de forhandlinger, vi skal have om det her lovforslag. Vi støtter fuldt ud det fremsatte lovforslag med de 8.000 grunde, der ligger bagved, men er selvfølgelig klar over, at da vi ikke har de 90 mandater, som jeg sagde til hr. Keld Albrechtsen, så er det her jo noget, vi forhandler ud fra også i Venstre.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Nu var det sådan set ikke det rent tekniske, jeg spurgte efter. Det var bare, om Venstres holdning var positiv over for, at man eventuelt kunne bytte om på sådan nogle områder, og hvordan økonomien så skulle være, hvem der skulle betale for den jord, man ligesom skal have tilbage. Det må vi jo finde ud af senere.

Men jeg vil også godt spørge, om Venstre synes, det er rimeligt, at bare fordi man var hurtig på daværende tidspunkt, hvor man havde muligheden for at udstykke mange sommerhusgrunde, har man lukket fuldstændig af, så de områder, hvor der slet ingen sommerhuse er i dag, er totalt afskåret fra at kunne få det her løft, som vi gerne vil have ikke kun i beskæftigelsen, men selvfølgelig også i økonomien. Hvordan

stiller Venstre sig over for det? Er det ikke også med inde i Venstre overvejelser for at kunne støtte det her forslag?

Kl. 19.10

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Det ligger ikke i lovforslaget, og Venstre har ingen intentioner om at lave nye sommerhusområder; vi har intentioner om at udvide antallet af sommerhusgrunde bag ved eksisterende sommerhusområder. Så hr. Jørn Dohrmann kan jo sige at have en pointe, i og med at der er nogle områder, hvor der ikke findes sommerhuse, men jeg ved heller ikke, hvor hensigtsmæssigt det er, at der nødvendigvis skal være sommerhuse alle steder i hele landet.

Men var der et sted, hvor man sagde, at det kunne vi godt have tænkt os, må jeg bare sige, at som lovforslaget er, så åbnes der ikke mulighed for, at der kan etableres helt nye sommerhusområder.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så går vi over i ordførerrækken.

Torben Hansen (S):

Når man læser lovforslaget, melder der sig uvægerlig mange forskellige spørgsmål: Er tallet 8.000 udtryk for en dybdegående analyse? Er tallet fremkommet ved et skøn, en politisk studehandling, er det udtryk for en rummelighedsbetragtning, eller hvor kommer tallet 8.000 fra? Det fremgår i hvert fald ikke af lovforslaget og må også derfor betragtes som et ikkedokumenterbart tal.

Dokumenterbart er det derimod, at der for nuværende er mellem 20.000 og 30.000 ledige sommerhusgrunde i eksisterende arealudlæg. Hvorfor ikke benytte dem? Hvad er der i vejen med dem? Er de placeret forkert, ikke attraktive nok? Det kunne have været meget fornuftigt, at der i forbindelse med bemærkningerne til det her lovforslag også havde været noget omkring det. Det har Nordjyllands Amt jo gjort, og de siger, at de sådan set har rigeligt med ledige grunde. De har 7.500 ubebyggede og ønsker sådan set ikke flere.

Det er også Socialdemokratiets opfattelse, at der kan lægges mange forskellige fortolkninger ind i ordene i lovforslaget. Eksempelvis står der i selve lovteksten: »... at udvidelsen ikke vil tilsidesætte væsentlig naturbeskyttelse og landskabelige interesser.«

Hvad er væsentlig i denne forbindelse? Det er til fri fortolkning og er vel i sidste ende et spørgsmål om at forsøge at sælge elastik i meter-mål.

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at de nye områder skal være bag ved eksisterende. Når man så ser eksempelprojektet fra Vemmenæs, så betyder geografien, at bag ved pludselig bliver ved siden af vandet eller ned til vandet, og at projektet bryder med den eksisterende skovbyggelinje.

Socialdemokratiet er meget optaget af yderområdernes muligheder for bæredygtighed både økonomisk og miljømæssigt, og yderområdernes muligheder for økonomisk vækst og bæredygtighed hænger sammen med videnserhvervene, innovation, iværksætteri og et højt vidensniveau, eksempelvis gennem uddannelsesinstitutioner og vidensvirksomheder. Det har afgørende betydning for, om yderområderne klarer sig godt eller dårligt. Antallet af sommerhuse er altså ikke afgørende.

Vi ser derfor forslaget som et udtryk for en kortsigtet købmandskultur og ikke udtryk for en langsigtet regionalpolitik, der kan sikre regionernes økonomi og miljø. Socialdemokratiet noterer også, at det i de økonomiske beregninger klart understreges, at de er forbundet med en *del* usikkerhed. De økonomiske beregninger, der er foretaget for tre områder, opererer med meget høje udlejningsfrekvenser på 50-80 pct. Det hænger ikke helt sammen med, at det i dag er 15 pct. af de eksisterende 200.000 sommerhuse, der udlejes.

Og hvor er eksempelvis beregningerne over den regionaløkonomiske effekt, hvis man gennemførte flere naturgenopretninger eller naturforbedrende indsatser i stedet for byggeri i naturen? Og hvor er eksempelvis beregningerne over den regionaløkonomiske effekt over velfærdstab ved yderligere byggeri i naturen?

Sammenfattende på baggrund af tidligere befragtninger samt et ønske om at bevare landskabelige og rekreative værdier, værdier, der ikke kan erstattes, når først de er bebygget, kan Socialdemokratiet ikke tilslutte sig dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Nu mener jeg jo ikke, at lige de dybdegående analyser er, hvad skal man sige, et vartegn for Socialdemokratiet, når jeg tænker på vandmiljøplan III-forhandlingerne. Der var der heller ikke

nogen rigtig dybdegående analyser bag de tal, der kom fra Socialdemokratiet.

Men jeg vil godt spørge hr. Torben Hansen, om det overhovedet ikke gør indtryk, at vi får besøg af en del borgmestere, socialdemokratiske borgmestere, der egentlig ønsker netop denne udvidelse af sommerhusområdet, for de kommer herind i Folketinget og fortæller os, og de skriver til os, at det vil betyde flere arbejdspladser, det vil betyde en vækst i deres område. Er det slet ikke noget, der gør indtryk på Socialdemokratiet på det her tidspunkt, hvor vi gerne vil skaffe flere arbejdspladser?

Kl. 19.15

Så vil jeg også gerne ind på de 30.000 sommerhusgrunde, som hr. Torben Hansen nævner stadig væk skulle ligge der. Mener hr. Torben Hansen ikke, at det kunne være en idé at bytte nogle af de måske naturmæssigt gode områder ud med de her eventuelle sommerhusområder?

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Hr. Jørn Dohrmann henviser til socialdemokratiske borgmestere, der kommer, og det er vi glade for, det er jo udtryk for, at vi har mange af dem. Jeg noterer mig også, at der er lige så mange af dem, der siger, at den galej vil de ikke med på, fordi den ikke har nogen regionaløkonomisk effekt, tværtimod; det er der sådan set lige så mange af dem der siger.

Hvis hr. Jørn Dohrmann lyttede til min tale, og hvis man også kigger på, hvad der tidligere er sagt her i Folketingssalen, når man har talt om regionaløkonomisk udvikling, så har man talt om uddannelsesinstitutioner, videnserhverv. Lige nu er det så bekvemt at begynde at tale om sommerhuse i forbindelse med regionaløkonomisk udvikling, men det har aldrig nogen sinde været brugt før, og jeg tager ad notam, at det er de andre ting, nemlig videnserhverv, uddannelsesinstitutioner, vi skal satse på.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen så er der jo noget, der ikke hænger sammen i den socialdemokratiske retorik, for den ene gang efter den anden hører man jo, at det er turisterhvervene. Det hører man også fra de samarbejdspartnere, som Socialdemokratiet normalt omgås, at Danmark faktisk skal være et turistland, og hvis vi ikke har sommerhuse, hvor skal turisterne så overnatte? Skal det kun være på hotellerne?

Nej, det gælder da om at have et bredt spektrum til de folk, der vil komme her, men så sandelig også til de beboere i Danmark, som kunne tænke sig at eje et sommerhus, som kunne tænke sig at komme ud og nyde naturen. Her har man jo netop stillet de her klare linjer op, at det skal være bag ved eksisterende sommerhusområder.

Når hr. Torben Hansen også siger, at der er 7.000 ubebyggede grunde i Nordjylland, kan hr. Torben Hansen så ikke oplyse mig om, hvor mange der f.eks. er i Sønderjylland? Det kunne jeg godt tænke mig at vide, bare for at vi har noget at sammenligne med.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg kan forstå på hr. Jørn Dohrmann, at han er meget bekymret, hvis vi ikke har sommerhusene til turisterne. Jeg vil sige, at jeg er lige så bekymret, hvis vi ikke har naturen til turisterne, for så er der sådan set ingen mening i at have sommerhusene.

Det, vi må konstatere, er, og det viser tallene fra Feriehusudlejernes Brancheforenings høringssvar jo også, at ud af de 200.000 sommerhuse, der er, er det i dag kun 15 pct., der bliver lejet ud, så der ligger vel et eller andet sted stadig væk et potentiale der.

Hvis man skal køre den linje helt ud, så argumenterer Feriehusudlejernes Brancheforening jo også med, at det her i sidste ende ikke har nogen effekt. De tror jo selv på, hvilket jeg aldrig nogen sinde håber bliver til noget, at hvis det skal have nogen effekt på udlejningen, så skal det helt ned til 300-meter-grænsen. Det er jo det, de siger i deres høringssvar.

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Jeg skal lige høre hr. Torben Hansen sige det helt klart: Vil det sige, at hr. Torben Hansen fuldstændig afviser, at der vil være en positiv økonomisk effekt lokalt, hvis man bygger flere sommerhuse? Der vil altså ingen effekt være i byggeindustrien, der vil ingen effekt være for de handelsdrivende?

Så skal jeg lige spørge hr. Torben Hansen, om det bare er varm luft og retorik, når hr. Torben Hansen og Socialdemokraterne i andre tilfælde tager det utrolig seriøst med den voksende arbejdsløshed? Er der ikke her en mulighed for Socialdemokraterne for at indgå i et forlig, hvor vi netop også i yderområderne imødegår den ar-

bejdsløshed, som er kommet f.eks. inden for byggeerhvervet? Er der ikke her en oplagt mulighed, eller er det kun nogle festtaler, man tager frem ved særlig højtidelige lejligheder?

Nu hørte jeg hr. Torben Hansen sige, at det er vidensvirksomheder, vi skal have. Det er jeg udmærket klar over at hr. Torben Hansen er nødt til at sige, for efter stundet med vandmiljøplanen, hvor man ville afskaffe 27.000 arbejdspladser, som ville ramme yderområderne, skal man finde på noget andet.

Vi prøver altså at tage det regionalpolitiske alvorligt og skabe nogle muligheder for vækst i yderområderne, og det indebærer bl.a. i det lovforslag her 8.000 sommerhusgrunde. Hvordan ser hr. Torben Hansen på den problemstilling?

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg vil bestemt ikke afvise, at der også kan være positive økonomiske effekter af det her ude regionalt. Men det, vi har her, er en cost-benefit-analyse, hvor der kun er tale om benefit. Hvor er omkostningerne henne? Dem fremgår der intet om. Og en væsentlig forudsætning for, at man har et turisterhverv, der kan fungere, at man har et turisterhverv, der er attraktivt, er jo også, at man har en natur, ikke blot nede ved strandene, men også oppe bagved.

Kl. 19.20

Det her ser vi som glidebanen – også når man tager Venstres miljøordførers bemærkninger i betragtning – hen mod noget, som vi betragter som værende endnu værre.

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Kan hr. Torben Hansen ikke bekræfte, at Socialdemokraterne netop har mulighed for at gå ind og påvirke udformningen af det her lovforslag? Kan hr. Torben Hansen ikke bekræfte, at jeg i min ordførertale sagde, at hvis hr. Torben Hansen og Socialdemokraterne vil have indflydelse, og hvis de vil have sommerhuse bagved, hvor det tages helt bogstaveligt, så har hr. Torben Hansen og Socialdemokraterne mulighed for at påvirke det, så har de mulighed for at være med til at bestemme, hvor de her sommerhuse skal være?

Eller har hr. Torben Hansen med sin tale meldt sig helt ud af forhandlingerne, og skal jeg forstå det som en blank afvisning af det forslag, vi behandler her i dag?

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Ja, det skal forstås som en blank afvisning.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så går vi over til den næste ordfører.

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil sige, at Dansk Folkeparti synes, at der er mange ting indeholdt i det her lovforslag om udvidelse af sommerhusområder i kystnærhedszonen, og der er mange ting, som vi vil tage særligt hensyn til, når vi tænker på, at vores natur er et unikt aktiv, som vi har i Danmark, og som vi selvfølgelig skal værne om. Derfor er det selvfølgelig også glædeligt, at man med lovforslaget her har til hensigt at hjælpe yderområderne i Danmark.

Det er også sådan, at man bl.a. har fastsat en maksimumsgrænse for antallet af nye sommerhuse, som man vil udstykke her. Der er tale om 8.000. Men vi mener selvfølgelig, at man skal gå ind og vurdere hvert eneste tilfælde for at tage hensyn til natur og miljøet.

Man har også slået fast i lovforslaget, at det skal ligge bag ved eksisterende sommerhuse og eksisterende sommerhusområder. Og det er noget af det, som vi i hvert fald synes er utrolig godt og utrolig vigtigt at man har udtrykt sig så klart om i lovforslaget.

Det er selvfølgelig også vigtigt, at befolkningen kan få lettere adgang til både at eje et sommerhus og selvfølgelig også til at leje et sommerhus, for det er også med til at give livskvalitet til borgerne i Danmark og til at give dem naturoplevelser rundt omkring.

Det er positivt for kommunerne og selvfølgelig også for erhvervslivet, at vi kan få sat lidt gang i hjulene, netop bl.a. i yderområderne, som nu eventuelt kan få et løft her, og som er nogle af de områder i Danmark, som virkelig er trængte, og som har trængt til det her løft i længere tid.

Vi mener selvfølgelig også, at det skal indgå i en kommende overvejelse omkring sommerhuse her, at man eventuelt kunne bytte nogle områder. Man har måske opdaget nu efter det her stop, der har været i 25 år, at man godt kunne få noget mere natur ud af at bytte nogle af de eksisterende sommerhusområder, som vi har i dag, med nogle nye.

Vi er parate til at indgå i en dialog om, hvordan vi får den her lov skruet sammen på den helt rigtige måde, men jeg tror også på, at vi kan nå hinanden og få lavet en rigtig god aftale på

det her område. Så vi ser frem til det positive udvalgsarbejde, som skal være omkring det her lovforslag.

Helle Sjelle (KF):

For Det Konservative Folkeparti er balance et nøgleord i debatten om kystnære sommerhuse. Vores politik er baseret på et ønske om at sikre balancen mellem udvikling og vækst på den ene side og beskyttelse og bevarelse af naturen på den anden. Og udviklingen af nye sommerhusområder er ingen undtagelse.

Vi vil gerne være med til at sikre, at så mange som muligt kan få adgang til at tilbringe fritiden i et naturskønt område ved at eje eller leje et sommerhus. Det kræver efter vores opfattelse, at der gives adgang til flere sommerhusbebyggelser. Vi mener desuden, at sommerhusområder giver vækst og udviklingsmuligheder i yderområderne.

Kl. 19.25

På den anden side vil Det Konservative Folkeparti ikke støtte, at unikke naturområder i Danmark tilplastes med sommerhusbebyggelser. Men det er der altså efter vores mening heller intet i regeringens forslag der tager sigte på. Regeringens forslag finder vi et udtryk for, at der fortsat sikres en balance.

Vi er helt enige med regeringen i, at de nye sommerhusgrunde skal placeres rigtigt i forhold til natur- og landskabsinteresser, udviklingsmuligheder i turismeerhvervet og befolkningens rekreative interesser. Det er ganske klart også derfor, lovforslaget opererer med en række særlige betingelser for udlægning; betingelser, der er beskrevet i lovforslaget, og som jeg ikke her skal bruge tid på at remse op. Men jeg vil gerne understrege, at vi er fuldt ud tilfredse med betingelserne.

Det er imidlertid forståeligt og fornuftigt, at der er så stor en interesse for at sikre en god beskyttelse af danske naturområder. Den interesse hilser vi velkommen. Når man beslutter sig for at udvide antallet af sommerhusgrunde, kan man ikke uden videre lave det om igen.

Vi er derfor glade for den livlige debat, der har været. Den er udtryk for rettidig omhu, om man så må sige. Men jeg mener, at argumenterne i den offentlige debat til tider mere har haft karakter af vildledning end af saglig diskussion. Nogle organisationer og oppositionspartier har næsten fået det til at lyde, som om regeringens lovforslag er en glidebane, og at vi vil ende med at se boligblokke i ikke mindre end otte etager

med hundredvis af ferielejligheder liggende gavlt ved gavlt kilometer efter kilometer i første række med kun få meter strand mellem opgang og vandkant. Skræmmebilleder af den type mener jeg virkelig ikke har noget på sig.

Den udvikling vil vi naturligvis ikke komme til at opleve i Danmark, og det lægges der absolut heller ikke op til i det forslag, som regeringen her har fremsat. Vi mener, der tilgodeses et højt beskyttelsesniveau i forslaget. Vi mener, mange mennesker i Danmark vil kunne få gavn og glæde af yderligere adgang til ferie i rekreative omgivelser. Naturligvis vil vi følge udviklingen nøje, meget nøje. Det bør bestemtes påse, at betingelserne for etablering af nye sommerhusgrunde overholdes til punkt og prikke. Det er i den sammenhæng værd at bemærke, at ministeren jo i lovforslaget får beføjelse til at fastlægge landsplandirektiver, således at der holdes effektivt styr på de påtænkte udvidelser.

Det Konservative Folkeparti støtter derfor lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det må altså være en lille smule svært at være konservativ i øjeblikket, for gang på gang går man på kompromis med noget af det, som jeg i hvert fald har opfattet som de væsentlige værdier i konservativ naturpolitik.

For mig at se har det været sådan, at De Konservative har stået for en konservativ holdning til naturen, at den skulle bevares. Og det, Det Konservative Folkeparti oplever lige nu, er vel – og jeg spørger – at vi sætter os på mere og mere natur, og at vi bliver mere og mere løssagtige i vores måde at omgås hele planlovgivningen på. Tænk på, at det er 800 ha jord, der nu bliver inddraget til sommerhuse.

Kunne det ikke have været en konservativ mærkesag at holde fast i, at der er noget natur, der skal være natur, at vi skal forsøge at koncentrere de menneskelige aktiviteter og byggeriet på nogle få afgrænsede steder, og at vi har en stringent planlovgivning?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg synes faktisk også, at det her lovforslag tilgodeser de konservative interesser forstået på den måde, at først og fremmest har vi selvfølgelig hensynet til naturen, og det er der også opstillet en række betingelser for. Der er opstillet betingelser for, hvorledes man kan bygge i om-

råder, som på nuværende tidspunkt ikke er bebygget. På den anden side må vi så også sige – og det er jo også konservativt – at vi har en udviklingspolitik; vi er nødt til også at tilgodese områder, som har det svært, og der er det naturligt at tage udvidelse af sommerhusområder ind i den overvejelse om, hvordan vi kan tilgodese de her områder.

Men jeg vil gerne slå fast, at det jo netop er derfor, der er fastsat betingelser i det her forslag. Det er, fordi der skal foregå konkrete vurderinger. Der står i lovforslaget »højest 8.000 nye sommerhusgrunde«, og der må man bare sige, at hvis der kun er behov for 5.000, jamen så bliver der kun 5.000. Det skal simpelt hen bero på en individuel vurdering. Det er jo ikke således, at kommunerne bare rask væk får lov til at bygge løs. Det skal selvfølgelig også kunne dokumenteres, at det faktisk har en samfundsøkonomisk effekt, at det her sker.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Noget, som jeg har svært ved at forstå, er den måde, regeringen tager beslutninger på. Jeg kan simpelt hen ikke se logikken i den. Jeg kan ikke finde ud af, hvad det er, der sker. Hvordan kommer man lige pludselig frem til, vupti, at nu skal der bygges sommerhuse?

Kl. 19.30

Jeg kunne forstå det, hvis det var sådan, at man var kommet frem til, at der simpelt hen var nogle områder i Danmark, som havde det meget svært med hensyn til arbejdspladser, og at man så i regeringen satte sig ned og tænkte igennem: Hvad kan vi gøre for at hjælpe de pågældende områder? Så kunne det være, at det var forskellige løsninger, man kom frem til.

Det ville selvfølgelig også kræve, at der var flere ministerier involveret. Hvorfor er det kun Miljøministeriet, der skal komme med sådan en eller anden tilfældig løsning, hvor usikkerhedsfaktoren oven i købet er 300 pct. i forhold til, om det her giver økonomisk vækst eller ej – 300 pct.?

Lad mig komme med en anden overvejelse: Hvorfor prøver vi ikke at gå ind og vurdere, om de pågældende områder skulle have mulighed for at bygge et ordentligt, gedigent, smukt hotel? Vi kunne udskrive en arkitektkonkurrence, invitere internationale arkitekter til at komme og være med til at skabe noget ypperligt; noget smukt, noget, som virkelig kunne tiltrække folks

opmærksomhed – ikke bare turisternes, men også danskernes.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jamen man har jo overvejet meget nøje, hvorledes man kunne gøre noget for yderområderne. Det har man overvejet i regeringen, og der har også været flere ministerier inddraget. Det har ikke kun været Miljøministeriet, der har siddet og puslet med det her forslag.

Det her er så et af forslagene, man er kommet frem til, og det har selvfølgelig også beroet på et skøn i de forskellige ministerier, at man er kommet frem til det tal på 8.000, som man åbenbart er fremkommet med her. Det, man bare må sige, og det, jeg holder fast i, er, at det er op til 8.000.

Det er altså således, at hvis der kommer nogle kommuner og foreslår noget, så skal det igennem en individuel vurdering. Og jeg gad egentlig godt se den kommune, der på tværs af al logik simpelt hen ønskede at få nogle sommerhuse, uden at der egentlig var noget som helst belæg for, at det faktisk kunne være godt at have i det område. Så tror jeg faktisk, at borgerne reagerer på en måde, så de næste gang kasserer det byråd, som har siddet og taget de beslutninger.

Så der er jo også en kontrol på den måde, ud over at det selvfølgelig er således, at der er fastsat betingelser for, hvorledes man i det hele taget skal udlægge de her områder. Det er jeg i hvert fald meget tryk ved.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes ikke, fru Helle Sjelle besvarede det spørgsmål, der gik på, at hvis det var beskæftigelsen, det drejede sig om, hvorfor var det så ikke hoteller, man udlagde, for dem er der altså mere beskæftigelse i. Det spørgsmål blev ikke besvaret.

Men det, jeg egentlig vil spørge til, er, at der jo her er tale om, at vi tager en del af Danmarks jord, som svarer til en middelstor provinsby, og bygger huse på, ikke fordi vi har brug for dem til at bo i, det har vi ikke, men vi mener alligevel åbenbart – det mener regeringen – at vi kan tage et område svarende til en middelstor provinsby og bruge til at bygge huse på, endda adskilt fra den nuværende bymæssige bebyggelse. Der vil jeg godt spørge: Hvorfor synes Det Konservative Folkeparti, at det er den måde, vi skal bruge

vores areal på? Er det en prioritering, et natur-syn hos De Konservative, at det er det, vi skal bruge vores areal på?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg synes egentlig, at jeg så udmærket i min ord-førertale har redegjort netop for den balance, som vi indlægger. På den ene side har vi hensynet til naturen og på den anden side har vi så hensynet til, at yderområderne selvfølgelig også gerne skulle summe af liv. Det er en balance mellem de to ting, og i forhold til det her lovfor-slag synes jeg faktisk, at vi er kommet frem til, at det er blevet ganske fornuftigt. Og vi vil følge udviklingen meget, meget nøje.

Med hensyn til hotelbyggeriet: Jamen så kan man jo foreslå erhvervsministeren, at det kunne være, at det var noget, der også kunne ses på.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu ved jeg ikke, om det er det sprudlende liv, der normalt karakteriserer sommerhusområderne, det er nok mere diskotekerne i Løkken og så-dan noget, og det vil der nok også være mere beskæftigelse og turistpenge og sådan noget i. Så det er ikke så visionært et forslag, hvis det var liv og turisme og beskæftigelse, det drejede sig om. Men det er så det; det er, hvad man havde fantasi til i ministeriet.

Men så vil jeg godt spørge: Hvem skal egentlig administrere det her? Fru Helle Sjelle er meget optaget af, at så skal kommunerne jo have godkendelse, og så skal der være nogen, der sidder og holder øje med det her. Men nu vil regeringen jo nedlægge amterne. Hr. Søren Gade var inde på, at det var de regionale myndigheder, der så skulle sørge for det her, men de regionale myndigheder i den her sammenhæng bliver jo, hvis det står til regeringen, om kort tid nedlagt.

Derfor synes jeg godt nok, det er nogle mærkelige rækkefølger at gøre det i. Først kommer man og siger, at nu laver man det her, for det skal regionalplanmyndigheden sørge for, og så bruger fru Helle Sjelle som undskyldning for det her projekt, at der nok skal blive sørget for, at kommunerne bliver holdt i ørerne, sådan at det ikke bliver i strid med naturen osv., hvorefter man nedlægger den myndighed, der skulle føre tilsynet. Det er sandelig fint!

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Nu er jo således, at der skal laves et eller flere landsplandirektiver, der faktisk skal sørge for, at de her ting bliver effektueret, og de landsplandirektiver skal jo faktisk også udarbejdes ud fra saglige og faglige kriterier, som der bl.a. er redegjort for i lovforslaget.

Derudover er det jo også således, at de her landsplandirektiver bliver fremlagt til høringer, og der er berørte myndigheder og organisationer og borgere, der så får mulighed for at komme med deres holdninger til de her ting. Det er jo ikke bare sådan, at det er noget, der bliver gennemført over night. Det er noget, som faktisk kommer til at tage en del tid, før det bliver gennemført.

Jeg er sikker på, at de relevante parter, som skal tage sig af de her ting også i forhold til regionale myndigheder, finder en løsning på en anden måde. Det er jo ikke sådan, at fordi man nu skal have en kommunalreform, går alt i stå.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det hr. Morten Homann som ordfører.

Morten Homann (SF):

Da SF's ordfører, hr. Jørn Jespersen, ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne fremføre følgende:

Der er i dag skønsmæssigt 30.000 ubenyttede sommerhusgrunde, og omkring 15 pct. af de eksisterende sommerhuse udlejes. Der synes således at være mulighed for bedre udnyttelse af den eksisterende kapacitet, før man begynder at overveje at inddrage både landbrugsjord og natur til endnu mere beboelse.

Vi har hæftet os ved, at de to store friluftssorganisationer, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet, er imod lovforslaget.

Vi kan også spørge, hvorfor man lige har slået ned på 8.000, hvorfor ikke 4.000 eller 12.000? Vil de op til 8.000 nye sommerhusgrunde, i det omfang de overhovedet bebygges, kunne trække økonomien ud af de eksisterende sommerhuse i stedet for at bidrage netto til lokaløkonomi og beskæftigelse?

Center for Skov og Landskab på Landbohøjskolen har kritiseret de økonomiske vurderinger i rapporten »Potentielle regionaløkonomiske effekter ved etablering af sommerhuse i yderområder« fra konsulentfirmaet Oxford Research for ikke at tage højde for omkostningerne til infrastruktur og service, at beregningerne forudsæt-

ter en udlejning, som er højere end den eksisterende i områderne, og at beregningerne i øvrigt tager udgangspunkt i budgetøkonomiske og ikke velfærdsøkonomiske effekter.

I de budgetmæssige beregninger overses det eventuelle velfærdstab, der kan være følgerne af yderligere byggeri i naturen, både hvad angår naturværdier og mistede rekreative muligheder. Under alle omstændigheder viser rapporten fra Oxford Research, at det er et meget beskedent antal arbejdspladser, der er potentiale for.

SF vil meget gerne bidrage til at give yderområderne en hjælpende hånd og har fremsat et beslutningsforslag om en prioriteret regionalpolitisk beskæftigelsesindsats, således at arbejdsløsheden i disse områder kan forventes at blive nedbragt til landsgennemsnittet.

Det foreliggende lovforslag fra regeringen kan SF ikke støtte.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det den næste ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Regeringen taler om vækst, og det gør vi også gerne i Det Radikale Venstre. Væksten skal ud til yderområderne af Danmark; væksten skal ikke være forbeholdt de større byområder; der skal skabes balance i dagens Danmark.

Med dette lovforslag vil miljøministeren forsøge at skabe lidt af den balance ved at ændre i planloven, og det kan vel ikke komme bag på nogen, at det netop omhandler byggeri i vores efterhånden både skrantende og krympende natur. Miljøministeren ønsker at udlægge områder, som ikke tidligere har været udlagt, til sommerhusområder.

Desværre er beregningerne af forslagernes økonomiske effekter meget usikre. Nogle af de optimistiske tal peger i retning af 1.200 nye arbejdspladser, men samtidig vurderer rapporten fra Oxford Research, at beregningerne har en usikkerhed på 300 pct.

Lovforslaget synes hverken at være fugl eller fisk. De få nye arbejdspladser fører ikke nødvendigvis til vækst i yderområderne, og hvis lovforslaget har til hensigt at tilfredsstille os sommerhusentusiaster, så hjælper det heller ikke meget, for efterspørgslen på sommerhuse er nemlig størst omkring de større byområder.

På mig virker det efterhånden en smule komisk, at miljøministeren endnu en gang forsøger at komme igennem med tiltag, der underminerer planlovens styrker, nemlig landsplanlæg-

ning, som sikrer, at byområder ikke indtager landzoner, at naturområder ikke forsvinder til fordel for sommerhusområder.

Kl. 19.40

Planloven er det bedste redskab, vi har til at modstå udviklingen mod affolkede bymidter præget af kontorbyggeri, kæmpebutikcentre i et opland, som strækker sig milevidt fra centrum, og stigende boligbyggeri i landområder; en udvikling, som vi ser overalt i verden, men som er særlig udbredt i lande uden en overordnet effektiv og stringent planlægning.

I Det Radikale Venstre mener vi derfor, at vi ikke bør udvande planloven ved at udlægge områder til f.eks. sommerhuse, blot fordi det muligvis har et afkast for nogle håndværkere og en brugs med sommeråbent.

Desuden mener vi, at det er forkert, at der ikke er lavet en solid cost-benefit-analyse, inden man gik i gang med det her projekt, hvor man f.eks. lavede en vurdering af, hvad den økonomiske virkning kunne være af at bruge de 800 ha, vi sandsynligvis taler om, til noget helt andet, f.eks. udlægge dem til natur. Hvad ville den turistmæssige effekt være, hvis vi gjorde det? Der kunne også være andre muligheder, også andre muligheder for byggeri. Men så vidt jeg kan se, er der overhovedet ikke lavet den form for økonomisk beregning, hvad man ellers godt kunne forvente af en regering, som altid taler om, at den vil have mest af alting for pengene.

Der ligger mange tusinde udlagte uudnyttede sommerhusgrunde rundt omkring i Danmark, særligt i yderområderne. Hvorfor i alverden bebygger vi ikke de områder, før vi overhovedet begynder at tale om at udlægge flere sommerhusgrunde? Det forstår jeg simpelt hen ikke. Hvis det absolut er nødvendigt at udlægge nye områder til sommerhusgrunde, bør vi vel i det mindste kræve, at bindingen på nogle af de eksisterende uudnyttede sommerhusgrunde ophæves.

For Det Radikale Venstre er det vigtigt, at vi sørger for at være karrige med den måde, vi anvender Danmarks areal på. I forvejen er det så-dan, at 61 pct. af Danmarks areal er under plov. Vi er det land i Europa, som har mest jord under plov. Vi er med andre ord også et af de lande, som er mest voldsomme – kan man sige – i vores adfærd over for naturen.

Den tendens ønsker regeringen og åbenbart også Dansk Folkeparti at understøtte yderligere med det forslag, der ligger her. Jeg kan ganske enkelt ikke forstå det, og jeg kan slet ikke forstå,

at f.eks. et parti som De Konservative kan være med til at udvande det fantastiske redskab, vi har i planlovgivningen, som jo kan sikre fremtidens generationer mod dumme beslutninger taget af nutidens generationer. Man skal huske på, at når man bygger i det åbne land, er det en irreversibel beslutning, for man river ikke bare huserne ned i det øjeblik, de er bygget, og derfor skal man tænke sig voldsomt om, inden man siger ja til mere byggeri.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil godt starte med ligesom at konstatere, at hvis det stod til Det Radikale Venstre, skulle hele Danmark faktisk gå i stå. Men vi skal jo tænke på, at det hele egentlig har været åbent land på et eller andet tidspunkt. Det hele har ikke været udlagt til et eller andet. Det har været landbrugsland, og det har man så trukket ind til byerne. Nu er det så muligt, at noget af det jord også kan bruges til sommerhusområder.

Er det ikke korrekt, at hvis det stod til Det Radikale Venstre, skulle vi faktisk aflevere 27.000 arbejdspladser, hvis vi nu tog vandmiljøplan III-forhandlingerne igen? Det vil koste arbejdspladser. Man vil altså ikke fra Det Radikale Venstres side være med til at sætte gang i beskæftigelsen herhjemme. Man vil derimod bremse beskæftigelsen.

Er det ikke korrekt opfattet af mig, når jeg siger de her ting, for man vil ikke være med til en udvikling på det her område og på alle andre områder, men man vil bremse den?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Vi vil meget gerne være med til udvikling, men problemet er, at man ikke kan være sikker på, at der er tale om udvikling her. Man kan måske frygte, at der derimod er tale om afvikling.

Sagen er den, at vi allerede har i tusindvis af ubebyggede sommerhusgrunde i yderkantsområderne, og derfor kan vi ikke se, at der er nogen som helst garanti for, at fordi der kommer yderligere 8.000 byggegrunde i udkantsområderne, betyder det vækst og beskæftigelse i de pågældende områder.

Jeg er parat til at se på andre muligheder, f.eks. hotelbyggeri. Hoteller tager ikke så meget areal op som sommerhuse gør, og måske kunne nogle enkelte hoteller i nogle af udkantsområderne, som er bygget smukt og gedigent, som er arkitektoniske perler, bidrage til, at vi fik den

vækst, som vi selvfølgelig alle sammen er interesseret i.

Kl. 19.45

I øvrigt synes jeg, at man skal passe på med at påstå, at der er nogen områder i Danmark, som slås med store og uoverskuelige økonomiske problemer. Generelt er det sådan, at den økonomiske vækst kommer alle i Danmark til del – også alle egne af Danmark til del.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Det, som De Radikale står og siger fra talerstolen, hænger jo slet ikke sammen. Man siger, at man gerne vil være med til mere natur og miljø. Dengang det var naturparker, var man også imod. Her snakker vi om sommerhusgrunde, som skal ligge bag ved eksisterende sommerhusområder. Så siger man, at der på nuværende tidspunkt er 30.000 grunde, som bare kan udnyttes. Jamen det er grunde, som blev udpeget på daværende tidspunkt. Det er jo ikke sikkert, at de ligger korrekt, at de ligger attraktivt, så man også kan benytte de grunde her.

Hvorfor ikke være konstruktiv og sige, at man kan både lave nogle sommerhusgrunde her og udvikle det den vej og selvfølgelig også bygge hoteller? Vi vil da gerne være med til at kigge på det. Hvis De Radikale har nogle konkrete planer om hotelbyggeri, jamen så lad os dog få dem på bordet i stedet for kun at være negativ hele tiden og sige, at det her vil koste arbejdspladser. Vi vil være med til at skabe arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg synes, at man skal huske på, at vi taler om 800 ha jord, hvilket svarer til ca. to godser. Vi er interesserede i, at hvis man skal tage mere jord ud til byggeri, skal vi bruge det til noget fornuftigt, hvor vi er sikre på, at vi får lavet noget, der er ordentligt, og som samtidig skaber arbejdspladser. Det er Det Radikale Venstre på ingen måde sikre på med det her forslag, og det er baggrunden for, at vi er imod.

I øvrigt synes jeg, det er utrolig interessant at høre ordføreren for Dansk Folkeparti, som nu i de sidste 2 måneder i alle landets medier har argumenteret stærkt imod den her sommerhuslov, stå her i dag og lige pludselig være den bedste garant og regeringens sikkerhed for, at den her lovgivning kan gennemføres. Det er det, man kalder at vende på en tallerken, hvilket Dansk Folkeparti på miljøområdet er ekspert i.

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Lige et par spørgsmål og bemærkninger for at få de 800 ha i perspektiv: Kan fru Elsebeth Gerner Nielsen ikke bekræfte, at i den vandmiljøplan, som fru Elsebeth Gerner Nielsen så valgte ikke at deltage i, har man udlagt 100.000 ha ekstra til natur? Kan fru Elsebeth Gerner Nielsen ikke også bekræfte, at i et amt som Ringkøbing Amt vil man skulle henlægge over 50.000 ha – tror jeg, det er – i det, der hedder SFL-områder? Det er bare lige for at holde det op imod de 800 ha, som nu skal være til sommerhuse spredt over hele landet.

Så vil jeg også godt høre fru Elsebeth Gerner Nielsen om det med arbejdspladser: Kan fru Elsebeth Gerner Nielsen ikke bekræfte, at der faktisk godt kan komme en positiv lokaløkonomisk effekt ved at bygge sommerhuse?

Så vil jeg godt høre, hvordan der kan være en usikkerhedsmargin på 300 pct. på antal arbejdspladser. Jeg anerkender, at der kan være usikkerhed, når man taler om arbejdspladser, men en usikkerhed på 300 pct.! Jeg har svært ved at se, at det skulle give negativ vækst, at man udlægger områder til sommerhuse i Danmark.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Nu er én ting jo planer i regeringens såkaldte vandmiljøplan, men der er jo ikke afsat penge nok til, at man overhovedet kan realisere al den natur, som man taler om at man vil lave. Derfor er usikkerheden på det område meget høj. Jeg synes, at vi i det hele taget skal passe på den natur, vi har, og derfor ville det have været klogt, hvis man havde tænkt igennem, hvad de her 800 ha skulle bruges til, inden man kastede sig ud i mere sommerhusbyggeri.

Om den usikkerhed, der er omkring rapporten fra Oxford Research: Jeg har ikke sat mig ind i alt baggrundsmaterialet, der ligger i forhold til den pågældende rapport, men det, forskerne eller analytikerne – jeg ved ikke, hvad man kan kalde de mennesker, der har lavet den her – har gjort opmærksom på, er, at der er en enorm usikkerhed omkring tallene.

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Jeg er nødt til at gøre fru Elsebeth Gerner Nielsen opmærksom på, at den der 300-méter-zone, der er omkring de her SFL-områder, faktisk allerede er vedtaget i vandmiljøplan III. Det var så

det, man valgte at stå uden for, men det er så det, der giver de godt 100.000 ha sat i forhold til de 800 ha, som fru Elsebeth Gerner Nielsen er så bekymret for.

Jeg er nødt til at sige igen, at jeg anerkender, at der er usikkerhed om tallene om arbejdspladser, at jeg anerkender, at det ikke er sikkert, at det bliver 2.000 faste job, at det kan blive 100 mere eller mindre, men jeg vil gerne have, at fru Elsebeth Gerner Nielsen fortæller mig, hvordan der kan være 300 pct.s usikkerhed på nogle tal. Det kan simpelt hen ikke lade sig gøre. Jeg vil gerne høre, hvordan fru Elsebeth Gerner finder frem til det tal.

Er det ikke således, at der altid vil være en lokaløkonomisk positiv effekt, hvis man sætter gang i noget byggeri eksempelvis? Vil det ikke give arbejdspladser? Vil der forsvinde arbejdspladser, hvis man påbegynder byggerier?

Kl. 19.50

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil gerne sige, at som uddannet økonom kan jeg bekræfte, at sådan kan det godt forholde sig. Man kan godt sætte en aktivitet i gang, der rent faktisk giver en negativ vækst, fordi man kan komme i den situation, at man ødelægger betingelserne for andre virksomheder.

Man kan sige, at hvis der eksempelvis ude på landet kommer en meget stor grisefarmer, som er fuldstændig ligeglad med, hvordan han forholder sig til natur og miljø og bare spreder gylle rundt omkring i landskabet, jamen så kan man ødelægge hele økonomien i det sommerhusområde, der ligger lige i nærheden. Det er bare for at give et eksempel på, at man godt kan have en økonomisk aktivitet, der ødelægger den økonomiske aktivitet inden for andre områder, så man samfundsmæssigt set får en negativ vækst. Jeg påstår ikke, at det nødvendigvis vil ske her – det håber jeg hr. Søren Gade er opmærksom på – jeg siger bare, at der er en mulighed for det.

Jeg er selvfølgelig godt klar over, at regeringen har sagt ja til, at der nu skal laves 300-meters-zoner. I Det Radikale Venstre og i oppositionen i det hele taget var vi jo sådan set enige i, at det var en rigtig god idé i den vandmiljøplan, som vi jo så desværre ikke kunne være fælles om.

Så skal jeg også gøre opmærksom på, at regeringen jo har sagt ja til, at der skal udlægges et vist antal hektar – og det er ikke særlig mange, lige nu kan jeg ikke huske tallet – som skal bru-

ges som våde enge. Men som jeg vurderer økonomien i det forslag, der ligger, vil der ganske enkelt ikke være penge nok til at realisere det antal hektar, som man har sagt skal udlægges til våde enge.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Jeg har bare lyst til at spørge fru Elsebeth Gerner Nielsen, om det forholder sig sådan, at det forslag, vi behandler nu, lægger op til, at det er natur, der tages ud til at bygge sommerhuse på? Kunne man ikke forestille sig, at det var landbrugsjord, som blev taget ud til at bygge sommerhuse på? Det virker næsten, som om vi vander rundt og tager det ene stykke natur efter det andet.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg synes, at det, vi skulle gøre med hensyn til landbruget i Danmark, var at finde ud af, hvor det er mest hensigtsmæssigt at have landbrug.

Kristendemokraterne var med i en vandmiljøplan i hvert fald et stykke tid, som gik ud på, at vi sagde, at ca. 30 pct. af Danmarks areal i 2003 skulle være udlagt til natur, og at vi derefter så selvfølgelig skulle koncentrere landbruget på de jorder, der er bedst egnede til landbrug, og det er den prioritering, jeg synes vi først skulle foretage, frem for bare sådan hujhej at sige, nu skal der altså bygges flere sommerhuse i Danmark, og det uagtet at vi overhovedet ikke ved, om det vil give anledning til økonomisk vækst, og om vi kunne bruge den jord til noget mere hensigtsmæssigt; det kunne være at udlægge den til natur, hvis der ikke er natur i forvejen, men det kunne også være andre typer byggeri.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Jamen har jeg ikke ret i, at de her 8.000 sommerhuse lige så godt kunne ligge på landbrugsjord, som de kunne ligge på natur?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det er fuldstændig korrekt, men hvis vi så siger, at det her kun er landbrugsjord, og vi tager 800 ha landbrugsjord ud, så synes jeg bare, vi skal tænke os vældig grundigt om, inden vi bestemmer os for, hvad disse 800 ha skal bruges til. Jeg foreslår, at man laver en cost-benefit-analyse for at finde ud af, hvordan vi udnytter dem, så vi

tjener flest muligt penge på det samfundsmæssigt set og selvfølgelig også regionaløkonomisk set.

Vi skal være sikre på, at de områder, vi taler om her, og som vi alle sammen gerne vil være med til at understøtte i forhold til en økonomisk udvikling, rent faktisk *får* en økonomisk udvikling ud af det forslag, der ligger.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):
Så går vi over til næste ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, hr. Mogens Nørgård Pedersen gør klogt i at betænke, at hvis der er tale om rigtig god landbrugsjord, så er der altså en fordel ved, at den bliver brugt til at drive landbrug på. Det havde jeg egentlig også forestillet mig var Kristendemokraternes synspunkt.

Om forslaget her vil jeg blot sige – for nu har vi jo haft en lang debat, og synspunkterne er skåret op – at dels er der tale om et forslag, som man på sindigt jysk kan betegne som noget klamp; det her er simpelt hen noget klampværk.

Kl. 19.55

Dels ligger der ikke en sommerhusplanlægning, en sommerhusredegørelse, og dels må man sige, at det er et uforsonligt forslag forstået på den måde, at fremlæggelsen følger det mønster, som regeringen er slået ind på i den seneste tid, og som vi også har oplevet i forbindelse med vandmiljøplanerne: at man fremlægger et forslag, og så ved man, at Dansk Folkeparti efterhånden i den grad er følgagtigt over for regeringen, at hvis regeringen siger til Dansk Folkeparti, at det her skal gennemføres, ja, så bliver det også gennemført, og så er meldingen til resten af oppositionen – og det gennemsyrede jo også de indlæg, der kom fra hr. Søren Gade og fru Helle Sjelle – at så bliver det ikke anderledes.

Jeg spurgte hr. Søren Gade: Kunne vi ikke, inden vi griber til anvendelse af arealer til sommerhuse, få en sommerhusredegørelse og finde ud af, hvor mange sommerhuse vi egentlig mener der er brug for? Hvad er planen for det, og hvor mange sommerhuse skal der bygges? Hvorfor er der ikke bygget på de områder, der allerede er udlagt, hvor vi har en reserve på 30.000, og kunne vi begynde med at bygge dér? Hvad er vores målsætning? Skal vi finde noget marginaljord – som ikke nødvendigvis er den allerbedste landbrugsjord – der kan tages ud til formålet? Skal vi finde noget, der ikke er ømfindtlig natur, at tage ud? For det kan jo godt

være ømfindtlig natur, selv om det ligger bag ved nogle sommerhuse.

Alle disse spørgsmål henstår ubesvaret, og når man så spørger, om vi ikke kan få en redegørelse for det, en målsætning for det, så meddeler hr. Søren Gade: Nej, det kan vi ikke, for regeringspartiet Venstre har ikke tænkt sig at vente. Så reelt er der jo ikke tale om en forhandling – det er det samme, vi oplevede med vandmiljøet – der er tale om, at regeringen vil diktere sin politik, og oppositionen kan så tage imod eller sige nej, men der er ikke reelt noget at forhandle om.

Jeg spurgte også, som jeg husker det, både hr. Søren Gade og fru Helle Sjelle om noget andet. Man bedyrer jo, at det her ikke bare er noget, kommunerne får lov til. De borgmestre, som har været inde at gøre deres hoser grønne hos ministeren og har fået besnakkelse ham til at lave det her forslag, er jo en lille kreds af borgmestre, og jeg synes i øvrigt, det er helt forkert, at ministeren så bare ukritisk følger deres opfordring. Jeg spørger så: Hvem skal så administrere efterfølgende? Og så siger fru Helle Sjelle: Jamen der skal være et landsplanudvalgt.

Hr. Søren Gade bedyrede, at regionalplanmyndighederne sandelig nok skulle tage vare på miljøhensyn og andre hensyn, men de regionalmyndigheder har regeringen jo tænkt sig at nedlægge, fordi man har tænkt sig at nedlægge amterne og fjerne miljøkontrollen og den regionale planmyndighed. De forsvinder jo, og så bliver der ingen til det; så bliver det kommunen selv, eller også bliver det Planstyrelsen, eller også er det, man har i tankerne, en Gosplan-myndighed, der fremover skal sidde inde hos ministeren og styre alt i dette land centralt fra. Det bliver i hvert fald ikke amterne, for dem vil man jo nedlægge.

Derfor synes jeg også tidsmæssigt, at det er helt fantastisk, at man kommer og siger til os: I skal godkende et forslag, hvor amtskommunerne er garantien for, at det her kommer til at fungere fornuftigt, når vi alle sammen ved, at regeringen har tænkt sig at nedlægge amtskommunerne. Og sådan kan man simpelt hen blive ved med det her forslag. Det er det forkerte forslag på det forkerte tidspunkt. Det er noget klampværk, og det er uforsonligt over for oppositionen, og det er endda *erklæret* uforsonligt, for når man stiltfærdigt og ydmygt indleder debatten med at spørge, om vi dog ikke godt bare kan få en redegørelse, inden vi går videre, så bliver det afvist.

Sådan er tilstandene jo desværre blevet i miljødebatten her i landet, at vi har en regering med to ministre på det her område, en miljøminister og en fødevarerminister, som har Dansk Folkeparti i deres hule hånd, og som desværre benytter sig af den situation til at føre en stadig mere højrevendt og naturfjendsk politik og en politik, der går ud på, at oppositionen bare skal tromles, og så fantastiske påstande om, hvad vores politik vil føre til af tab af arbejdspladser og alt muligt andet. Man sætter embedsværket til at lave skrækberegninger på politisk udvalgte beregningsforudsætninger, som skal vise befolkningen, at den grønne politik vil føre til et rædsomt tab af arbejdspladser.

Jeg synes simpelt hen, det er forstemmende, at dansk miljøpolitik er havnet i den skyttegravskrig, som ministeren har ført den ud i.

Kl. 20.00

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Jeg er nødt til lige at rette hr. Keld Albrechtsen. Det er således, at de tal, vi refererer til om vandmiljøplan III, faktisk er tal, der er udregnet af fuldstændig de samme institutter, som lavede beregningerne for vandmiljøplan II, og på daværende tidspunkt var hr. Keld Albrechtsen jo helt oppe at køre over, at det var rigtige tal, og der er altså ikke skiftet ud i de institutter siden.

Så vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at det var mig, der talte om landsplandirektivet. Der vil blive lavet et landsplandirektiv, som skal sørge for, at de her nye sommerhusområder opfylder de krav, vi stiller. Som det er sagt flere gange af de forskellige ordførere, både af undertegnede og af fru Helle Sjelle, er det således, at der bliver stillet meget specifikke krav til de her sommerhusområder, og jeg synes, vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at det er en lille smule patetisk at høre hr. Keld Albrechtsens store omsorg for 800 ha landbrugsjord, når man i andre sammenhænge kan tage en tredjedel ud af dansk landbrugsjord.

Jeg synes i stedet for, at hr. Keld Albrechtsen skulle anerkende, at den nuværende regering faktisk har taget 100.000 ha ud og beskyttet dem med den dér zone, vi har om de særlige SFL-områder, og så lade være med at stå og snakke om 800 ha, som i den sammenhæng ikke betyder noget. Men det vil hr. Keld Albrechtsen bare ikke indrømme; han kan ikke lide forslaget, og det er jo fair nok.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det var både fru Helle Sjelle og hr. Søren Gade, der nævnedes det med et landsplandirektiv. Men det hjælper jo ingenting, at der kommer et landsplandirektiv, når man samtidig afskaffer den myndighed, som skal administrere det landsplandirektiv, nemlig amtskommunerne, og dermed afskaffer den regionale miljøkontrol og den regionale planmyndighed. Så kan det jo være ligegyldigt, så udsteder man jo et landsplandirektiv ud i den blå luft.

Så længe man ikke vil svare på spørgsmålet om, hvem der regionalt skal administrere det her, når man har nedlagt amterne, så står man jo uden svar – det må hr. Søren Gade da indrømme – medmindre han kan meddele her, at man ikke har tænkt sig at nedlægge den regionale miljø- og planlægningsmyndighed, men det tror jeg desværre ikke, hr. Søren Gade har tænkt sig, for hele meningen med strukturreformen er jo at slippe af med miljøkontrollen her i landet.

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Jeg vil bare sige til hr. Keld Albrechtsen, at uanset om det hedder regioner eller amter eller stat, så består opgaverne jo stadig væk, og uanset om forhandlingerne i Folketinget fører til, at amterne bliver til regioner eller helt forsvinder, ja, så vil opgaven ikke forsvinde, og der vil altid være nogle, der har tilsyn med miljøet, også ude i det, der hedder amterne i dag, og også ude i de her sommerhusområder.

Er det ikke sådan, at hr. Keld Albrechtsen bare står og taler udenom, fordi hr. Keld Albrechtsen ved, at han har en dårlig sag, ligesom hr. Keld Albrechtsen havde med sit forslag til vandmiljøplan III? Man laver forslag, som koster arbejdspladser, man går imod et forslag, som skaber arbejdspladser, og så prøver man at hylle sit nej ind i nogle forblommede vendinger om, at det også bare er de her grimme mennesker fra den nuværende regering. Er det ikke bare sådan, at hr. Keld Albrechtsen har en dårlig sag?

Vi står her med et forslag, der skaber vækst, og som fint kan gå arm i arm med, at vi fastholder vores kyster, som de er, og vi fastholder den gode natur, men vi giver flere danskere mulighed for at komme derud. Det er lidt småtræls for hr. Keld Albrechtsen at skulle stå og være imod det fra talerstolen, og det kan jeg egentlig godt forstå.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg ved egentlig ikke, om hr. Søren Gade har overværet det åbne samråd, Miljøudvalget og Energiudvalget havde med ministeren i går om CO₂-politikken. Der gennemgik vi altså også problemet med de beregninger, ministeren havde ladet producere om vandmiljøplanen, og der blev ministerens beregninger fuldstændig gennemhullet og punkteret.

Jeg synes, at hr. Søren Gade, hvis han har mulighed for det, skulle læse referatet af det åbne samråd, for så vil han kunne se, at der gennemgik vi meget nøje, hvordan ministeren politisk har fastsat nogle beregningsforudsætninger, som havde til formål at lave et skrækbillede af beskæftigelseseffekten vedrørende oppositionens forslag. Jeg har forstået det sådan, at ministeren også dybest set havde planer om at lave en tilsvarende skrækberegning med hensyn til oppositionens CO₂-klimapolitik osv. Det giver jeg ikke ret meget for. Men det tillader taletiden jo så heller ikke.

Jeg vil bare konstatere, at hr. Søren Gade ikke har svar på, hvilken myndighed der efterfølgende skal kontrollere det her på regionalt plan, når man har nedlagt amterne. (*Afbrydelse*). Nej, det havde han ikke. Han sagde bare, at der altid vil være nogle, der løser de opgaver, men han kan ikke svare på, hvem de »nogle« er, for meningen er nemlig, at de »nogle« forsvinder ud i den blå luft. Jamen sådan er det, og det kan hr. Søren Gade ikke komme uden om, for han står uden svar.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Den næste ordfører er hr. Mogens Nørgård Pedersen.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Indledningsvis vil jeg gerne sige et par ord til hr. Keld Albrechtsen, som i indledningen af sin ordførertale kommenterede mit spørgsmål om, hvad det var for noget jord, der skulle tages ud. Det er jo ikke sådan, at de arealer, man påtænker at bruge til udvidelse af sommerhusområder, nødvendigvis er den bedste landbrugsjord. Jeg har i hvert fald kendskab til en hel del steder, hvor der ligger sommerhuse, og hvor der absolut ikke er god landbrugsjord. Men det var bare en kommentar til dét.

Kl. 20.05

Derudover er Kristendemokraterne godt tilfredse med, at regeringen vil styrke den regiona-

le udvikling gennem flere sommerhusudstykningsområder. Landets yderområder, de mest tyndtbefolkede områder, har mere end nogen sinde brug for en håndsrækning for at få sat skub i erhvervsudviklingen. Derfor er det godt, at regeringen nu vil tillade op mod 8.000 nye sommerhusgrunde i disse områder.

Flere sommerhuse kan selvfølgelig ikke alene redde den regionale udvikling, men det er et skridt fremad. Kristendemokraterne forventer derfor også, at regeringen vil følge op med yderligere regionalpolitiske tiltag, der kan hindre den begyndende skævvridning af landet, vi ser i disse år, men det skal selvfølgelig ikke være på bekostning af miljøet. Derfor er det positivt, at de nye sommerhusgrunde skal ligge bag ved allerede eksisterende sommerhusbyggeri.

Der er altså ikke tale om, at vi nu vil se sommerhuse skyde op hvor som helst. Ministeren har lagt nogle fornuftige begrænsninger ind netop for at styre udviklingen i det byggeri, og derfor er vi heller ikke af miljømæssige årsager betænkelige ved forslaget.

På den baggrund vil Kristendemokraterne støtte forslaget.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil gerne starte med at takke for indlæggene her i debatten om lovforslaget om udvidelse af sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Lovforslaget er jo en del af regeringens indsats for at fastholde og fremme en balanceret udvikling i Danmark. At udlægge nye sommerhusgrunde kan være et blandt flere redskaber til at skabe lokal vækst, og det eksempelprojekt, som ministeriet har gennemført, viser jo, at der i langt de fleste tilfælde vil være positive økonomiske effekter forbundet med at udlægge nye sommerhusgrunde i yderområderne, også selv om effekten selvfølgelig svinger fra sted til sted. Vi må selvfølgelig sige, at initiativet jo ikke kan stå alene som udviklingspolitisk redskab. Det har heller aldrig været meningen.

Udlæg af nye sommerhusgrunde vil tilgodese befolkningens adgang til at eje eller bruge sommerhuse og på den måde bidrage til rekreative og naturmæssige oplevelser. Det er vigtigt, at de nye sommerhusgrunde placeres rigtigt, både i forhold til natur og landskabsinteresserne, udviklingsmulighederne i turismeerhvervet og befolkningens rekreative interesser. Der skal med andre ord findes en balance mellem beskyttelse og benyttelse.

Det er også baggrunden for, at lovforslaget åbner mulighed for, at der udarbejdes landsplandirektiver for maksimalt 8.000 nye sommerhusgrunde, og det er begrundelsen for, at disse udlægges på en række betingelser.

Udvidelsen af sommerhusområderne retter sig primært mod landets yderområder, hvor det kan være et af de instrumenter, der kan styrke området gennem bl.a. turisterhvervet.

Se, de nye sommerhusgrunde skal placeres bag ved allerede eksisterende sommerhusområder og bag ved den ca. 300 m brede strandbeskyttelses- og klitfredningszone. Der vil altså ikke blive tale om at udbygge arealer mellem eksisterende sommerhusområder. Det har selvfølgelig været trist at opleve, hvor megen tid der er blevet brugt til at fortælle nogle forkerte ting om forslaget i stedet for at fortælle det, som forslaget indeholder.

Udpegningen af de konkrete sommerhusområder, der skal udvides, vil ske i et landsplandirektiv på baggrund af ansøgninger fra regionplanmyndigheder og kommuner. Det er regionplanmyndighederne, altså amterne og kommunerne, der gør det her sammen.

I lovforslaget kræves det, at kommunerne og regionplanmyndighederne sammen skal godtgøre, at udbygning af de eksisterende sommerhusområder kan ske uden at skæmme landskabet, og også godtgøre, at der kan forventes en positiv lokaløkonomisk effekt af udvidelserne.

Lovforslaget har været fremlagt til høring, og Miljøministeriet har modtaget i alt 40 hørings svar. I høringssvarene er der efter min opfattelse overvejende bred opbakning til lovforslaget. Selvfølgelig er der nogle, der er imod, men der er overvejende bred opbakning.

Der er enighed om, at der er behov for initiativer, som kan støtte væksten i yderområderne, og der er også enighed om, at kystområderne er værdifulde, og at de nye sommerhusgrunde derfor skal placeres ud fra en række betingelser.

Når lovforslaget er vedtaget, vil processen med udarbejdelse af et eller flere landsplandirektiver blive sat i gang. I den forbindelse vil regionplanmyndigheder og kommuner blive inviteret til at indsende konkrete forslag til placering af nye sommerhusgrunde, og den proces, eller i hvert fald første del af den, forventer jeg vil kunne afsluttes i løbet af efteråret.

Jeg ser frem til debatten i udvalget om lovforslaget, og jeg er også sikker på, at vi i samarbejde kan få afklaret de spørgsmål, som er blevet rejst i debatten.

Men det er klart, at der er nogle ting, som jeg er nødt til at svare på allerede nu, for de kan jo efterlade dem, der måtte følge debatten, i en usikkerhed om, hvad der dog bliver sagt fra den her talerstol.

Lad os starte fra en ende af. Jeg tror, at det var Det Radikale Venstre og Enhedslisten, som sagde noget med, at man burde gå ud og udlægge arealer til hoteller. Det kunne man jo gøre.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på – jeg har sådan set ikke æren af det, for det var for 2001 – at der i regionplanerne for 2001 var udlagt ca. 70 konkrete reservationer til feriehoteller og -centre i kystnærhedszonen. Ud over reservationer til nye hoteller er der også udlægning til lejrskoler, campingpladser samt mulighed for udvidelser af omkring 50 eksisterende hoteller. Der er også i nogle byer udlagt reservation til nye eller udvidede feriehoteller kystnært. De ligger i byzone og er ikke talt med i opgørelsen.

Jeg ved ikke, hvad Enhedslisten og Det Radikale Venstre tænker på, men man har lige stået og sagt til nogle ordførere, at det er ufatteligt, at man vil udlægge sommerhusgrunde, når man allerede har tomme grunde, der ikke er bebyggede. Så kan man jo blive overrasket over et forslag her i dag fra Det Radikale Venstre og Enhedslisten om, at man burde gå ud og tænke kreativt og udlægge nye områder til reservationer til feriehoteller, når man ved, at der alene er 70 konkrete reservationer til feriehoteller og feriecentre, og når man ved, at der også er plads til at udvide 50 allerede eksisterende hoteller.

Man kan jo godt føre debatten på det niveau, men det er lidt ærgerligt, for det fører hele tiden diskussionen hen til, at der skal være konflikt. Det er måske det, der er lidt trist i den her debat, nemlig at det mere går ud på, om vi nu kan få nogle konflikter, end at vi kan løse de her miljøproblemer, at vi kan skabe noget vækst derude omkring.

Jeg synes, det må være svært at sidde rundt omkring og følge debatten og samtidig høre på, at der i de yderområder, hvor man ved, at det er hårdt, når man bliver ramt af arbejdsløshed, nok kommer nogle nye arbejdspladser et andet sted, og man kan heller ikke rigtig vide det. Jeg tror, det må være svært at forstå det, når man ud fra en helt almindelig tilgang vil sige, at sætter man beskæftigelse i gang og byggeri i gang osv., så vil det give arbejde til nogle af de mange inden for byggeriet. For vi må jo erkende, at der er nogle inden for byggeriet, som er arbejdsledige.

Så må det være svært at høre på, at det nok skal ordnes på en anden måde.

Så må jeg også sige, at jeg jo er blevet meget overrasket over at høre 800 ha; jeg tror, det var fru Elsebeth Gerner Nielsen, der gjorde meget ud af det med 800 ha. Jeg vil minde om, at i vandmiljøplan III har vi nøjagtig beskyttet 148.000 ha i de 300 m, vi har lagt uden om de særligt følsomme områder. Det blev vedtaget i vandmiljøplan III. Jeg ved ikke, hvor det er, fru Elsebeth Gerner Nielsen genfinder, at det skulle være natur, der nu skal ligge sommerhuse på.

Hvis man vil gå ind og læse forslaget, og det vil jeg da varmt anbefale, vil man jo kunne se, at det netop ikke er sådan, at de kan lægges i de naturområder. Det har i øvrigt også været fremme, at der, hvor man tror, de fleste vil blive lagt, er på landbrugsjord. Der var en artikel fremme om, at nogle havde været ude og se på, at det i høj grad ville blive landmændene, der ville tjene på det. Det skal jeg ikke gøre mig klog på, men jeg vil bare sige, at hr. Mogens Nørgård Pedersen sagde det meget tydeligt, at man jo mindst lige så godt kan forestille sig, at det bliver omkring landbrugsjord, det kommer til at ligge. Det er altså 800 ha, vi taler om.

Jeg synes, at 800 ha er meget, men man skal altså se det i forhold til, at vi nu i randområder med zoner på 300 m har beskyttet særligt følsom natur på 148.000 ha. Det synes jeg man skal tage med heri, når man vurderer det.

Så bliver det sagt af hr. Keld Albrechtsen, og nu går det jo helt galt, for hvem skal nu ud og lave landsplandirektiver? Jeg er nødt til at sige, at muligheden for landsplandirektiver blev indført i 1976, og landsplandirektiver er bindende regler for indholdet af planlægning, som udarbejdes på ministerens ansvar ud fra saglige, faglige kriterier. I lovforslaget foreslås gennemført en proces, hvor miljøministeren får bemyndigelse til at udlægge maks. 8.000 nye sommerhusområder gennem at anvende hjemmelen i planlovens § 3 til at udstede landsplandirektiver.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen siger det med, at det skulle være en udvanding af planloven, men jeg vil godt sige, at man bruger præcis planlovens § 3 til at gøre det. Jeg kan være overrasket over, at hvis ikke det havde været meningen, man skulle gøre det, hvorfor har man så ikke fjernet det, da man havde tid til det? Det er jo, fordi det er meningen, at det er den måde, det skal ske på. De konkrete projekter, der nu skal indbygges i landsplandirektivet, skal så komme

fra projektforslag, som kommuner og amter i samarbejde har indsendt til ministeriet.

Jeg synes altså, at når man kigger på det her, så bliver det dét, man kalder et regionplantillæg, men selvfølgelig udarbejdet af ministeriet og selvfølgelig af landsplanafdelingen, som kender det her. Derfor vil det jo blive et fantastisk godt og gennemarbejdet materiale, som bagefter sendes ud.

Kl. 20.15

Jeg skal ikke komme mere ind på de økonomiske vurderinger osv., men jeg føler trang til at nævne, at der jo er nogle kriterier for de her udvidelser. Man får det til at lyde, som om der ikke rigtig er kriterier for det. Der er fem helt afgørende: maksimalt udlæg af 8.000 sommerhusgrunde for hele landet, primær placering i landets yderområder, placering bag ved eksisterende sommerhusområder, placering bag ved ved strand- og klitfredningszonen på 300 m, kommune- og regionalplanmyndigheder skal godtgøre, at naturlandskabsværdier ikke tilsidesættes, og at der kan forventes en lokaløkonomisk effekt.

Jeg siger det, for det er jo fuldstændig afgørende, at der nu ikke er nogen, der bliver vildledt i det her og tror, at der ikke findes retningslinjer. Der findes netop retningslinjer, der helt udtrykkeligt siger, at man ikke kan komme i betragtning, hvis ikke man kan godtgøre, at natur- og landskabsværdier ikke tilsidesættes ved udlægget.

Så er det, man bliver lidt forstemt, når man kan høre nogle stå og sige fra talerstolen: Det vil jo være arealer, man nu tager fra naturen, trods det, at man, hvis man læser forslaget, så ved, at det er sådan, at forslaget netop lægger op til at for at komme i betragtning, vel at mærke uden for zonen på 300 meters strand- og klitfredning – så det bliver ikke noget i nærheden af en kyststrækning, det ved man godt – så skal det kunne godtgøres, at natur- og landskabsværdier ikke tilsidesættes, og at der kan forventes en lokaløkonomisk effekt.

Jeg har sagt alt det her, for man må kigge på natur- og landskabsinteresser, og det er sådan set der, jeg godt vil føre en bemærkning hen. Det er jo en national interesse at bevare de åbne kyster, så de kan opleves som landskabelige helheder med høj natur- og landskabsværdi.

Der stilles altså særlige krav til udvidelse af de eksisterende sommerhuskommuner, som jeg lige har været inde på. Amter og kommuner skal godtgøre, som jeg sagde, at en udbygning af de

eksisterende sommerhusområder kan ske uden at skæmme landskabet; nye sommerhuse skal placeres, som jeg sagde, bag ved allerede eksisterende sommerhusområder; strand- og klitfredningszonen skal friholdes.

Der vil ikke blive tale om udbygning af arealer mellem eksisterende sommerhusområder, og de nye områder skal planlægges med henblik på at øge kvaliteten i det samlede sommerhusområde.

Kommuners og amters konkrete forslag skal indeholde overvejelser om, hvordan det samlede områdes kvaliteter og attraktioner løftes og sikres, eksempelvis ved anlæg af grønne kiler m.v.

Jeg synes, det er trist, for hvis man godt ville have lagt en linje ind, kunne man godt have sagt, at det her jo i den grad er noget, der tager hensyn til naturen og miljøet. Så kunne man have stillet nogle krav og sagt, at man mente, at der var flere ting, der skulle opfyldes.

Men en blank afvisning fra visse partier hender jo tanker på, som hr. Keld Albrechtsen var inde og benyttede lejligheden til, at vi midt i en sommerhusdebat skal diskutere vandmiljøplan III. Jeg kan selvfølgelig ikke sidde det overhørig, når jeg med navns nævnelse får at vide, at jeg på et åbent samråd i går skulle have tilkendegivet, at der var noget galt med tallene. Nej, det deltager jeg slet ikke i, for det var meget enkelt, for tallene og forudsætningerne blev sådan set afleveret af de partier, der fik udregnet deres forslag. Så det behøver jeg slet ikke at sige noget om. Men jeg kan bekræfte, at netop de forudsætninger, netop de tanker, der lå til grund for det, som skulle regnes ud, gav nogle skrækelige tal på tab af arbejdspladser og investeringer i milliardklassen. Det gjorde selvfølgelig, at de to institutioner af de partier fik besked på at ændre i forudsætningerne, og det gør de jo, og så kommer der nogle andre tal. Men at udlægge det, som om der var embedsfolk i de to institutioner – de er i øvrigt de samme, som regnede den første vandmiljøplan II ud – der skulle have siddet og lavet det på bestilling, det synes jeg simpelt hen ikke er fair over for embedsfolk. Der må man sige, at det er ens egne oplysninger, der bliver beregnet.

Jeg er selvfølgelig glad for debatten, vi får her, men jeg havde håbet på, at der var flere partier, der ville vise ansvar i dag og sige, at man ville gå med ind og sikre, at de yderområder, som har det svært nok i forvejen, også fik en lille chance her. Det synes jeg nok man kan.

Det er 800 ha, vi taler om. Jeg vil stadig væk opfordre de partier til at gå ind i en konstruktiv debat i udvalget og stille de spørgsmål, de gerne vil have afklaret. Det skal vi gerne være behjælpelig med, men også komme med et åbent sind, så vi sammen kan gøre noget, når vi ved, at der intet vil ske ved naturen og miljøet. Tværtimod vil det måske give det et løft ved de grønne kiler, som jeg lige har nævnt.

Så håber jeg, man vil være indstillet på at yde en indsats, så vi sammen kan få det her forslag bragt igennem Folketinget.

Kl. 20.20

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil lige understrege, at jeg ikke har startet debatten om vandmiljøplanen, men da ministeren vælger at fortsætte den, føler jeg, at det er nødvendigt, at der er en fra oppositionen, der tager til genmæle.

Jeg håber, at ministeren kan bekræfte fra Folketingets talerstol, at i den beregning, der blev lavet, efter at vi havde præciseret forudsætningerne, og efter at man f.eks. regnede med de samme jordpriser i oppositionens vandmiljøforslag, som man regnede med i sine egne, kom man frem til, uden at man brugte den mest samfundsøkonomisk optimale model, nemlig grønne afgifter, at tabet af arbejdspladser ville være omkring 12.000, hvis man opererede med et antal dyreenheder på 1,1 pr. hektar.

Hvis bare man accepterede, at der kunne være 1,2 dyreenhed pr. hektar, så var tabet af arbejdspladser nul. Så var vi i nærheden af, at der var en samfundsøkonomisk gevinst, som sagt uden at vi havde brugt det mest miljøvenlige og samfundsøkonomisk optimale redskab, nemlig grønne afgifter.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg kan bekræfte, at efter at oppositionen havde afleveret et nyt sæt papirer med nogle nye forudsætninger, kom der selvfølgelig nogle nye tal. Og det er rigtigt, at jeg også oplevede det sådan, at man fortrød de forudsætninger, man havde lagt ind. Nu kom man så med nogle, som selvfølgelig gav et andet tal, og det syntes jeg var positivt.

Men man er bare nødt til at sige: Den holder stadig væk ikke, hvis man angriber de forudsætninger, der er lagt ind, for det er jo helt indlysende, at hvis man vil tage 4.000 ha ud – jeg tror, det

var fru Elsebeth Gerner Nielsen, der lige omtalte regeringens vådområder i vandmiljøplan III som meget lidt, og det kan man jo mene, men det er 4.000 ha – så er det klart, at det sker til en anden pris, end hvis man skal udtage over 100.000 ha.

Jeg tror, de fleste godt ved, at det er helt normalt, at hvis man har et område eller en genstand, der efterspørges af mange, og det er jo klart, at med 100.000 ha skal man altså virkelig ud at handle med en del mennesker, ja, så ved man godt, at prisen så sagtens kan stige på det, man skal købe. Det så vi faktisk sammen i vandmiljøplan II, hvor vi jo kunne se, at vi havde afsat for få penge i første runde til vandmiljøplan II's etablering af vådområder. Først da vi havde sat prisen op på dem, nåede vi det.

Men det er jo helt klart, at hvis man kommer med et forslag, hvor man tager så store arealer ud, så vil prisen stige.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg glæder mig meget til, at vi kan tage den her debat mere detaljeret og mere langvarigt i forbindelse med det beslutningsforslag, som oppositionen har fremsat.

Jeg vil gerne sige til det, ministeren i øvrigt har sagt, at alternativet til at tage landbrugsjord ud til sommerhusgrunde selvfølgelig er at tage landbrugsjord ud til f.eks. natur. Og derfor kan man jo godt sige, at vi på den her måde tager 800 ha fra naturen.

Men i øvrigt er jeg meget overrasket over, at det virker, som om det eneste, ministeren er optaget af, er at tage god, gedigen landbrugsjord ud af drift. Det kan jeg ikke forstå. Hvis vi rent faktisk kunne tjene flere penge på at have jorden udlagt til landbrug i de her områder, som vi taler om, skulle vi så ikke gøre det? Hvis det skabte flere arbejdspladser, skulle vi så ikke gøre det?

I øvrigt vil jeg gerne vide, om ministeren er parat til at få lavet en samfundsøkonomisk analyse af, hvad vi vil tjene flest penge på ved f.eks. at sige, at der er nogle af de udkantsområder, som vi taler om, der får adgang til at bygge nogle få hoteller, frem for at der er nogle udkantsområder, der får mulighed for at bygge 8.000 nye sommerhuse.

Er ministeren parat til at få lavet en økonomisk analyse af, hvad vi kan tjene flest penge på? Jeg vil med det samme sige, at jeg ikke kender resultatet.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Som det jo ofte er fremgået, og som jeg også har sagt ved flere lejligheder – jeg skal gerne gøre det igen i dag – skal jeg ikke stå her og varetage nogle interesser omkring landbruget. Det er muligt, fru Elsebeth Gerner Nielsen vil gøre det, men jeg skal ikke. Og derfor må jeg bare sige: Der vil medgå noget landbrugsjord til de her ting.

Der medgår landbrugsjord i en aftale, jeg har lavet med Københavns Energi, som i øvrigt i dag indviede et af projekterne med 300 ha ny skov ude ved Roskilde. Og sådan bliver vi ved. Vi har aftalt 7.000 ha. Det er jo helt klart, at der ellers kunne være drevet landbrug der, men nu vælger vi altså at rejse skov. Og derfor er jeg bare nødt til at sige: Det holder ikke, når man går ind og spørger, om det var det, man skulle gøre.

Jeg mener, det er vigtigt, at vi skaber natur.

Jeg mener, det er vigtigt, at vi laver skovrejsning, og derfor laver vi de aftaler. Vi må så få fat i den jord, hvor man kan få den. Sådan må det nu engang være, når man er miljøminister.

Kl. 20.25

Derfor er det bare, at jeg siger, at det overrasker mig, at fru Elsebeth Gerner Nielsen tager 800 ha ud. Det kunne næsten være fristende at spørge fru Elsebeth Gerner Nielsen, om fru Elsebeth Gerner Nielsen synes, det er mere spiseligt, at vi tager 800 ha ud til sommerhuse, hvis vi etablerer 800 ha natur et andet sted.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen har haft to korte bemærkninger. Er det som ordfører senere? Vi tager lige hr. Torben Hansen med en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg vil først starte med over for ministeren at bekræfte, at vi glæder os meget til en konstruktiv debat i udvalget og vil også nærlæse de svar på de spørgsmål, som vi selvfølgelig vil stille til det her. Det skal ministeren bestemt ikke være i tvivl om.

Men jeg har lige et par enkelte spørgsmål, som jeg også havde i min ordførertale. Det er om de 8.000. Hvor kommer det tal egentlig fra? Er det udtryk for et skøn? Er det udtryk for en rummelighedsbetragtning? Hvordan er det tal egentlig dukket op? Eller er det udtryk for en

politisk studehandel et eller andet sted i systemet?

Hvorfor indgår der ikke i lovforslaget noget omkring de et sted mellem 20.000 og 30.000 ledige grunde, der er rundtomkring i fædrelandet? Hvorfor står der ikke noget om dem i det her lovforslag?

Til sidst kunne jeg også godt tænke mig at spørge: Venstres miljøordfører, formanden for Miljøudvalget, har jo tidligere sagt, bl.a. i Jyllands-Posten den 13. februar 2004, at det her er for stramt, det er for rigoristisk, og man kan også forestille sig huludfyldning. Kan ministeren fra Folketingets talerstol bekræfte, at det, som hr. Eyvind Vesselbo siger, overhovedet ikke indgår i Venstres tankegods på dette område?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg skal starte med at svare på det sidste og sige til hr. Torben Hansen, at hr. Torben Hansen kan spørge hr. Eyvind Vesselbo om, hvilke tanker hr. Eyvind Vesselbo gør sig. Jeg skal sådan set redegøre for regeringens politik og ikke for Venstres politik, og det er det, jeg har gjort, bare til oplysning for hr. Torben Hansen.

Når der er kommet et lovforslag frem omkring sommerhusområder, så kan hr. Torben Hansen som altid forlade sig på, at det er regeringens holdning, der står i det lovforslag. Det kan jeg bekræfte.

Så spørger hr. Torben Hansen, hvorfor man har taget 8.000.

Jeg ved ikke, om grunden til, at hr. Torben Hansen spørger, er, at han synes, tallet skulle være højere, for hr. Torben Hansen kan jo så bare meddele, hvis han mener, at 8.000 er for lidt. Jeg har bare sagt sammen med regeringen, at 8.000 sommerhuse er det, vi maksimalt vil acceptere. Jeg tror, det var fru Helle Sjelle, der på udmærket vis sagde, at det kan blive 1.000, 2.000, 3.000, 4.000, 5.000, 6.000 – hvad det nu måtte være. Det kan vi jo ingenting sige om, for der er en stribe af betingelser, der skal være opfyldt. Det her forslag er meget restriktivt, det medgiver jeg, men det har været meningen. Så 8.000 er det maksimale, vi synes man skal kunne have her, og det svarer til 4 pct. af de sommerhuse, der findes i dag. En 4 pct.s stigning.

Jeg vil da gerne diskutere med hr. Torben Hansen, hvis han er uenig, men jeg vil ikke være til sinds at gå højere op, så hvis hr. Torben Hansen er det, må han ordne det med andre, men jeg forstår det ikke rigtigt, for jeg hører ikke, om hr.

Torben Hansen siger, om det er for lavt eller for højt.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg er da ked af, at ministeren ikke hører, hvad jeg siger i min ordførertale, for der mente jeg det blev gjort meget klart, at vi ikke mener, det er den vej, vi skal betræde. Men nu taler man hele tiden i miljøpolitikken om faglige og saglige grundlag, og så kunne det jo godt ske, at ministeren kunne præsentere et grundlag for, hvorfor det lige præcis er 8.000.

Ministeren kan være ganske rolig. Vi byder ikke over. Men jeg kan åbenbart ikke få noget svar. Det er sådan et skud i tågen. Det er omkring 4 pct., og det kan være op til det, og så findes den dybere argumentation for det åbenbart ikke.

Der er også en anden ting. I ministerens opfølgning på ordførerrækken blev der sagt fra ministerens side, at naturværdierne ikke bliver tilsidesat. »Ikke tilsidesættes« var den helt præcise formulering. Når man samtidig ser lovforslaget i sin udformning, så står der direkte, at udvidelsen ikke vil tilsidesætte væsentlige naturbeskyttelses- og landskabelige interesser. Kan ministeren ikke se en gummiparagraf dér? Og det stemmer åbenbart ikke helt overens med det, som ministeren sagde i sin kommentar efter ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg kan over for hr. Torben Hansen bekræfte, at det ikke er noget cirkatal. 4 pct. af de 200.000 er 8.000, og derfor er tallet 8.000. Så det er ikke noget cirkatal eller et eller andet tal. Det er 4 pct. af 200.000.

Kl. 20.30

Jeg synes da, hr. Torben Hansen skulle kvitte sig for den måde, det her sker på. Vi vil ikke sidde og gætte os frem eller lave tegnesætsberegninger. Det vil vi ikke ind på. Vi siger derimod, at man skal kunne godtgøre en lokaløkonomisk effekt, man skal kunne godtgøre, at det kan passes ind i naturen uden at skæmme den, man skal kunne godtgøre, at der ligger en 300-meters-strandbeskyttelses-og-klitfredningslinje, man skal kunne godtgøre, at det ligger bag sommerhusområder.

Se, sådan kan man gøre, hvis bare man skriver i lovforslaget, at det bliver maks. 8.000, for hvem ved? Det kan være, det kun bliver 2.000 el-

ler 3.000, men så er det det. Det vigtigste for os er, at spillereglerne bliver overholdt, og den måde, vi har valgt her, er den bedste måde at gøre det på.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Ministeren kom med et godt tilbud, sådan som jeg opfatter det. Ministeren stillede nemlig spørgsmålet: Vil Det Radikale Venstre stemme for det her forslag, hvis der udlægges 800 andre hektar som natur? Det vil jeg faktisk ikke udelukke.

Hvis det er sådan, at ministeren er parat til at gå ud og købe 800 ha, som ligger godt, og som er vigtige i forhold til bevarelsen af Danmarks natur og udviklingen af den biologiske mangfoldighed, så vil jeg da ikke udelukke det.

Så hvis jeg kan få det tilbud på papir, så vil jeg gerne gå tilbage til min gruppe og overveje det.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil starte med at kvittere over for fru Elsebeth Gerner Nielsen, for det er jo netop grunden til, at vi fremsætter et lovforslag. Det er, fordi vi nu går ind i en forhandling, og jeg synes, det da i hvert fald var interessant at høre fra fru Elsebeth Gerner Nielsen, sådan som jeg forstod det, at hvis vi kunne gå ind og diskutere noget omkring hektar og natur, så var det ikke længere afgørende, om der kom flere sommerhuse, så var det ikke længere afgørende, at det kom til at ligge i en kystnærhedszone, og det var heller ikke afgørende, at det kom til at ligge på den måde, som vi har beskrevet.

Det er jeg glad for, for jeg mener faktisk, det er en seriøs tilgang at sige, at lovforslaget er så godt, at alle de her ting, alle de kriterier, vi har beskrevet, lever forslaget fuldstændig op til. Jeg synes, fru Elsebeth Gerner Nielsen fortjener en kvittering for at synes, at principperne så altså er gode nok. Nu er der så spørgsmålet om de 800 ha natur, og så kunne det godt være, at fru Elsebeth Gerner Nielsen kunne tænke sig det.

Jeg synes da, at man skal gå ind og diskutere det med hinanden, og jeg vil sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, at jeg er sikker på, at vi nok får nogle spørgsmål om det, og så svarer vi på dem. Så ser vi, hvilke konditioner der er. Det er jo ikke unormalt.

Da vi gik ind og lavede naturforlig her – og jeg siger det, fordi jeg gerne havde set flere med end Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne – sagde vi jo bl.a., at vi vil sælge 1.500 ha nåleskov, som ingen betydning eller meget lidt betydning havde for miljøet, og der har fru Elsebeth Gerner Nielsen jo tidligere overgået regeringen ved at foreslå 35.000 ha.

Så det er jo ikke unormalt, at vi kan følge hinanden. Det var jo noget, der indgik i naturforliget, og jeg synes, vi nu skal tage en god snak om det og se på, hvilke krav De Radikale har til det, og hvordan vi kan skrue det sammen. Jeg kommer med et åbent sind. Lad os diskutere det.

Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Ja, ja, men nu skal ministeren passe på. Selv om vi rækker en lillefinger, så skal man ikke tage hele hånden.

Jeg glæder mig også til de forhandlinger, men jeg vil lige gøre ministeren opmærksom på, at jeg sagde en hel del andre ting i min ordførertale, nemlig at jeg også synes, man skal overveje, om det er klogt lige præcis at bruge de her 800 ha, som vi så tager af landbrugsjord eller af naturen, til noget byggeri. Er det klogt at gøre det på den måde? Kunne vi få mere? Kunne vi tjene flere penge? Kunne landdistrikterne, udkantsområderne tjene flere penge ved, at vi gjorde det på en anden måde, f.eks. ved at vi tillod hotelbyggeri? Det er bare en idé, jeg har stået og udviklet her. Det kunne også være andre ting.

Men vi er åbne over for, at der kan ske udvikling i landdistrikterne. Vi har bare ikke set noget økonomisk bevis for, at man rent faktisk vil tjene nogle penge på lige præcis 8.000 byggegrunde til sommerhuse. Derfor håber jeg, at vi i den debat, vi får, også kunne diskutere, om der er nogle andre muligheder, så vi kunne styrke udviklingen i landdistrikterne.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg betragter det meget som en kommentar og en bemærkning, og som sådan synes jeg ikke, det er noget, jeg skal sige noget til. Jeg vil bare sige, at jeg heller ikke vil kommentere det yderligere. Jeg synes, der er en god stemning, og de bemærkninger, der kom herfra, vil vi prøve at bygge videre på, og så vil vi i hvert fald gerne give det en chance, og det hører jeg også at Det Radikale Venstre vil.

Jeg har ikke flere bemærkninger til det. Tak for debatten i dag.

Kl. 20.35

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 16. april 2004, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.36
